Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hэ гарана | № 14 (14736) | 1978 оной январиин 17, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

ГАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ЖЭЛДЭ—УЛАМ ЭРШЭТЭЙГЭЭР!

РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗҮБЛӨӨН

Үсэгэлдэр Буряадай гүрэнэй оперо ба баледэй театр соо республикымнай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн боложо, «1977 ондо республикын хүдөө ажахыда туйлагдаhан үрэ дүнгүүд ба 1978 ондо — түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар КПСС-эй обкомой секретарь В. Ф. ЛЫСОВ элидхэл хээ.

Элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой директор Н. Н. НАЙДАНОВ, Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой түрүүлэгшэ В. В. СМОЛИН, КПСС-эй Улаан-Удын райкомой нэгэдэхи секретарь К. А. АЛБАШЕЕВ, Кабанскын шубуунай фабрикын hаалишан А. Ф. ИМЕЕВА, Загарайн аймагай эбэртэ бодо мал шахаха талаар ажахынууд хоорондын «Талецкий» нэгэдэлэй директор С. Т. КРЫЛОВ, Түнхэнэй аймагай Саяанай совхозой кукурузашан П. Ж. АЮШЕЕВ, Сэлэнгын совхозой ахалагша хонишон А. М. АКУЛОВ, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Булагай hү hаалинин комплексые даагша А. Г. ЮГОВА, Хяагтын аймагай Хүдэрнин совхозой луговод Б. З. ДОРЖИЕВ, «Бурводстрой» трестын Хоринн ПМК-гай начальник Г. М. КОРНАКОВ, Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой түрүү механизатор Ц-Д. Д. ЖАМСАРАНОВА, республикын «Птицепром»» трестын директор Н. Б. МИХЕЕВ, Захааминай аймагай Санагын совхозой эбэртэ бодо малай гүүртын ахалагша малшан Р. Б. ДАНЖАЛОВА, Баргажанай аймагай Бодоной совхозой директор П. Г. ЕЛШИН, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ көлхозой ахамад агроном А. М. ХОЛБОЕВ, Улаан-Удын аймагай Сотниковой шубуунай фабрикын ахалагша шубуушан Л. А. АЛЕКСЕЕВА, республикатайнмай мүрысэдэг хүршэ Шэтын областиин делегациие хүтэлбэрилэгшэ, областиин хүдөө ажахын управлениин начальнигай орлогшо Н. И. КУЛИКОВ, Хурамхаанай аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй Могойтын отделениин ахамад инженер А. Б. ДОРЖИЕВ, Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой гахай шахан таргалуулдаг фермые даагша В. П. БУЯНОВ, СССР-эй Науканнуудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай хүдөө ажахын адууhа малай генетикын таhагые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй доктор К. Е. ИЛЬИН хабаадалсаба.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. МОДОГОЕВ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Удаань республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадагшад 1978 оной социалис уялга баталан абаба.

Тэрэшэлэн үнгэрэгшэ жэлдэ ажалдаа эрхим үрэ дүн туйлаhан түрүүшүүлдэ Хүндэлэлэй грамотануд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

Буряадай АССР-эй искусствын түлөөлэгшэд хүдөө ажахынгаа түрүүшүүлдэ hонирхолтой концерт харуулhан байна.

ҮГЭДӨӨ ХҮРЭХЭБДИ

Үйлэдбэриин ашаг үрын, хүдэлмэриин шанарай табан жэлдэ эхимээр ажаллажа, даабаряа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн мүрысөөндэ манай Хоринн ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд оролсоод, муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туйлана. Ой модо hайнаар харуулhалха, гүрэнэй даабари дүүргэхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэн бүхэн хубитаяа оруулна. КПСС-эй Хориин райкомой, аймгуйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугые хоёр жэлэй туршада алдангүй ашажа ябанабди.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй туршада 2.417 кубометр хүрөөдэмэл модон хэрэгсэлнүүдые гаргажа, 130 мянган тухэригэй продукци худалдаха даабаряа 15 хоногоор уридшалан дүүргээ hэмди. Дүй дүршэлтэй, ажал хэрэгээ hайн мэдэдэг хүдэлмэришэд манай коллектив соо олон юм.

Хүрөөдэмэл хэрэгсэлнүүдые гаргадаг цехэй хүдэлмэришэд бэшэнэй дундаhаа илангаяа шалгардаг. В. Ф. Кучумов, Г. Д. Ситников, А. В. Непряев гэгшэд халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, олоной дунда магтаалтай ябадаг. Цехэй начальник У. П. Павлова ажалаа эмхидхэхэдээ түрүү хүдэлмэришэдтөө тушэглэдэг. Түрүү онол арга амжалтатайгаар хэрэглэдэг. Энээн дээрэhээл энэ цехэй коллектив ходоодоо даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

Манай ажахын хүдэлмэрилэгшэд гурбадахи, габшагай ажалай жэлэй даабари болзорhоонь урид, декабриин 25-да дүүргэхээр уялга абаад, ажалайнгаа эршые улам шангадхана.

Б. ПРОНИН.
Хоринн ой модоной ажахын партийна организациин секретарь.

МЭРГЭЖЭЛТЭДЫЕ—ҮЙЛЭДБЭРИИН ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭДӨӨР

Буряадай АССР-эй габьяата зоотехник Анна Григорьевна Сахарова Бэшүүрэйнгээ аймагта мэдээжэ болоhон мэргэжэлтэдэй нэгэн юм. Энэмнай Шэбэртын hүнэй фермые даажа ябаhаар олон жэл болобо. Тэрэнэй хүтэлбэри доро тус фермынхид Бэшүүрэйнгээ совхоз соо, мүн аймаг дотороо яhала hайнаар худэлжэ, hү hааха, гүрэндэ худалдаха түсэбөө алгадгүй дүүргэжэ байдаг. Эндэхи hаалишад үнгэрhэн ойн баярай жэлдэ бүришье ехэ амжалтануудые туйлажа, бүхы республикадаа алдаршаба. hүнэй тоhолиг дээшэлүүлжэ, гүрэндэ hайн шанартай hү тушааха талаар эрид хубилалта хэгдээ.

Эдэ амжалтанууд зүндөө ерээ бэшэ, харин эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр, удха түгэлдэрөөр ябуулhанай ашаар туйлагдаhаниинь эли. Эгээл эндэ, гуша гаран жэлэй туршада мал ажал хүргөөхэ хэрэгтэ эрдэм бэлиг, шадабари мэргэжэлээ зорюулhан нүхэр Сахаровагай габьяа ехэ байна. Тобшолон хэлэхэдэ, тэрэ үйлэдбэридөө эрдэмэй туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэдэг. Илангаяа үнеэдэй үүлтэр hайжаруулха, hү шэмыень дээшэлүүлхэ гэжэ оролдоно. Хэды сүлөөгүй байгаашье hаа, А. Г. Сахарова малшадтаяа үнэн сэдьхэлhээ хөөрэлдэхэ сагаа оложо ядадаггүй. Хүн зонтой дуугаралсахадаа зандарха, ноёрхохо гэжэ байхагүй, ажалша нүхэдтөө анхаралтайгаар хандаха, хэрэгтэй сагтань туhаламжа үзүүлхэ, ойлгоогүй юумыень заажа үгэхэ, нүгөө талаhаа өөhэдтөөшье, сугтаа ажалладаг хүнүүдтээшье эрилтэ ехэтэй. Юрэнхыдөө ажал дээрээ hайн эрхэ байдал тогтоожо шададаг • • шадамар бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ мүн.

Зүгөөр нимэ шэнжэ шанартай, эрилтээ хараал шэрээл болгонгүй, сэхэ сэбэр ябадалтай, ажал хэрэгээ хүсэд hайн мэдэхэ дунда шатын хүтэлбэрилэгшэд манай республикын совхоз, колхозуудта яhала олон. Жэшээлхэдэ, Кабанскын аймагай олонхи ажахынуудай хүтэлбэрилхы тушаалтанаар эрдэм hүргуулитай, ажал хүдэлмэрээ гүйсэд мэдэхэ, эмхидхэхы талаараа бэрхэ зоной хүдэлдэг байhанай ашаар хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэб, социалис уялганууд ходоодоо шахуу үлүүлэн дүүргэгдэдэг болонхой. Дунда шатын хүтэлбэридэ эрхим түрүү хүнүүдые шэлэн табиха талаар бага бэшэ хүдэлмэри Сэлэнгын, Прибайкалиин, Загарайн болон бусад хэдэн аймагуудта ябуулагдана.

Гэхэ зуура энэ талаар бүхы дээрэнь республика дотор хаража үзэхэдэ, хамаг юумэн хүсэд хэгдээ гэхын аргагүй. Харин «Колхоз, совхозуудта отделениинүүдэй, бригадануудай, фермэ болон үйлэдбэриин дунда шатын хубинуудай хүтэлбэрилэгшэдөөр хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ажаллахаяа оролгые урмашуулха нэмэлтэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй нёдондо абаhан тогтоол соо дурсагдаhан дутагдалнууд манда сэхэ хабаатай. Юуб гэхэдэ, отделениинүүдые эрхилэгшэдэй, бригадирнуудай, фермые даагшадай 68 процентнь гэхэ гү, али 846-ниинь дунда hүргуули дүүргээгүй зон хүдэлжэ байна. Энэмнай ехэхэн дутагдал болоно гэжэ сэхэ мэдэрэе. Тингэбэшье Хоринн, Зэдын аймагуудта энэ шухала хэрэгтэ анхарал багаар табигдажа, мүнөө хүрэтэр биратай хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдээгүй байhаар. Тодорхойлходо, Баргажанай аймагай колхоз, совхозуудай дунда шатын 40 хүтэлбэрилэгшэдэй 28-ниинь ямаршье тусхай эрдэм мэргэжэлгүй хүнүүд ажаллана. Мүн иимэрхүү байдал Бэшүүрэй, Улаан-Удын, Хяагтын аймагуудта үзэгдэнэ. Иимэ эрхэ байдалда үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэнь, фермэ, бригадануудай ажалда эрдэмэй 'туйлалтануудые нэбтэрүүлхэнь бэрхэтэй ха юм. Ушарынь, партийн ЦК-гай онсолон тэмдэглэhэнэй ёhоор, «колхоз, совхозуудтахи дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй эрдэм мэдэсэhээ, эмхидхэлэйнь арга шадабариhаа үйлэдбэриин даалгабариануудай хэр шанартайгаар ба саг болзор соонь дүүргэлгэ, хүдөө ажахын техникые үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглалга, коллективуудэй ажалайнь ба ниитын эдэбхи хэшээл ехэнхидээ дулдыдадаг гээша».

Бодото ажабайдал дээрэhээ харахада, мүнөө үеын хүтэлбэрилэгшэ экономико hайнаар мэдэхэ, юумые нарин нягтаар тооложо шадаха, доторой арга боломжонуудые саг дары хэрэглэхээр шадабаритай байха болоно. Илангаяа мүнөө үедэ ажалай бүтээсэ эрид дээшэлүүлхэ зорилгонуудай шиндхэгдэжэ, арьбалата ба алмалтын, шанарай болон ашаг үрын түлөө тэмсэлэй шанга эрилтэтэйгээр табигдаад байхада энэ бүришье ехэ удха шанартай.

Ушар нимэhээ нютагуудтахи партийна организациинууд ажахынуудай, нэн түрүүн дунда шатын үйлэдбэриин хубинуудай хүтэлбэри тусхай дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэдээр хангахын тула эмхидхэлэй болон агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха зэргэтэй. Тиинхэдээ хүтэлбэрилхы туршаалтадаар хүдөө ажахын эгээн бэрхэ мэргэжэлтэдэй дундаhаа шэлэн абажа, hурган бэлдээд, сэхэ үйлэдбэри руу эльгээхэ ёhотойбди. Тингээд саашадаа тэдэнэй ажал ябуулгаар ходо hонирхөн анхаржа, тэдэнэрэй дүршэл шадабари болоод, эрдэм бэлигтэ түшэглэжэ байха гээшэ мүн лэ гүн удхатай.

Манай парти, правительство үйлэдбэриндэ хүдэлхэеэ ошоhон мэргэжэлтэдые урмашуулан зоригжуулха талаар горитойхон хэмжээ ябуулгануудые хараалhан байна. Газар тариалан ба мал ажал дээрэ хүдэлдэг бригадирнуудай туршаал эзэлдэг хүдөө ажахын мэргэжэлтэд инженер, технигүүдэй зэргэдэ хабаадуулагдадаг болобо. Эдэ мэргэжэлтэдтэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдодог байха, тэрэнэйнь түлөө нэмэлтэ түлөөhэн үгтэдэг болохо юм. Тингэжэ эрхэ болон уялгань улам дээшэлбэ.

Мүнөө олон тоото мэргэжэлтэд түрэл парти, правительствынгаа тогтоолдо харюусан hайн дураараа сэхэ үйлэдбэридэ хүдэлхэеэ ошожо байна. Тиимэhээ эдэнэй үүсхэлые дэмжэжэ, тэдэнине хани халуун анхаралаар хүреэлэн, али болохо туhаламжа үзүүлжэ байха ябадал хадаа партийна, советскэ болон профсоюзна организациинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй арюун нангин уялга болоно.

Дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдтэ найдаха, шанга эрилтэ табиха — эдэ хоёрые зүбөөр тааралдуулха, даалгагдаhан хэрэгэйнгээ түлөө харюусалгыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ КПСС-эй райкомууд саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байха уялгатай.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тон хүндэтэй ба харюусалгатай туршаалтай зон. Энэ уялгаяа хүсэд hайнаар мэдэржэ, урдаа табигдаhан зорилгонуудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын түлөө үнэн зүрхэнhөө оролдожо ажаллаха гээшэ тэдэнэй нэрэ хүндын хэрэг болоно.

ҮШӨӨ МИЛЛИОН ШУБУУД ҮСХЭБЭРИЛЭГДЭХЭ

Фабрикын хоёрдохи ээлжээн ашаглалгада тушаагдаба

Загарайн бройлерно фабрикын түрүүшын ээлжээн үнгэрhэн жэлэй октябрь соо ашаглалгада тушаагдаhан байна. Түрүүшын ээлжээн жэлдээ нэгэ миллион бройлер үсхэбэрилхэ аргатай юм. Шэнэ фабрикын коллектив нёдондо түрүүшынгээ продукци — 500 центнер таxяагай мяха гүрэндэ тушаагаа. Январь hарада 12-13 тонно, февральда, — 40-45 тонно, харин энэ жэлдэ бүхы дээрээ 1200 тонно таxяагай мяхан гүрэндэ тушаагдаха байна.

Фабрикын үшөө нэгэ миллион бройлер үсхэбэрилхэ хоёрдохи ээлжээн hаяхан ашаглалгада оруулагдаба. Тэрэнэй гурбадахи ээлжээниинь байгша оной hүүл багта баригдажа дүүргэгдэхэ ёhотой юм.

РСФСР-эй «Птицепром» трестын ахалагша мэргэжэлтэ В. Ф. Шпенев түрүүтэй Гүрэнэй комисси фабрикын хоёрдохи ээлжээниие шалгажа, тушаажа абаhан байна. «Бурятпромстрой» нэгэдэлэй 144-дэхи ПМК-гай болон барилгын бусад зарим эмхинүүдэй коллективуud жэлдээ хоёр миллион бройлернуудые үсхэбэрилхэ үйлэдбэриин талмай барижа дүүргээ.

В. С. Крылов, П. О. Татариков, М. А. Ткачев, А. Безьязыков гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд, Байкалиин «Сибхиммонтаж» управлениин эрхилэгшын орлогшо А. Ф. Яньковой ударидаhан хабсаргагшад, «Сибмромвентиляциин», «Сибмонтажавтоматикын» мэргэжэлтэд hүүлшын үедэ эршэмтэй шангаар ажаллажа, хоёрдохи ээлжээнэй барилга дүүргэhэн байна.

Фабрикын үйлэдбэри саашадаа хүгжөхэ ёhотой. Гурбадахи ээлжээнэйнь ашаглалгада оруулагдахада тэрэ оронойнгоо шубуу үсхэбэрилдэг томо предприятинуудай нэгэн болохо юм. 1985 ондо эндэ жэлдээ 7 миллион 500 мянган бройлер үсхэбэрилхөөр хараалагдана.

Саашадаа фабрикые үргэдэхэн хүгжөөхын, энэ зорилго бэелүүлхын тула хэдэн асуудал шиидхэхэ шухала. Эндэ ажаллагшадай ажаhуудалай ба культурна эрилтэ хангахын тула гэр байра бариха, шубуушадай энэ городогые хүгжөөхэ эрилтэ табигдана. Мүнөө баригдажа байгаа хоёр гэрэй, саад болон бусад барилга ойрын сагта дүүргэхэ хэрэгтэй. Мүн шэнэ предприятиин hаадгуйгөөр хүдэлхын, бройлернуудые үсхэбэрилхын тула фабрикые хэрэгтэй элдэб тэжээлээр хангаха, үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэхэ шухала.

Манай корр.

Хонишон Валентина Комиссаровна Мороева байгша ондо 547 хони хурьгалуулха юм. hүрэгэйнь хүсэ шадалынь яhала hайн. Хоннидойнгоо байра, хашаа хорёо саг соонь дулаалаа. Хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл асарагданхай.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хэжэнгын аймагай Загаhатын совхозой үнинэй хоннишон В. К. Мороева.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Хонин бүриhөө хурьга

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой эхэ ходой 14 бригадын зургаан коллектив Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 60 жэлэй ойдо зорюулан, абаhан социалис уялгануудаа шэнэлбэ. Тэдэнэр арбадахи табан жэлэй гурбадахи жэлдэ харуулhалжа байhан 100 эхэ хонин бүриhөө 100-hаа үсөөн бэшэ хурьга абаха гэжэ шиидээ.

Ажахын дүршэлтэй хонишод Ц-Д. Доржиев, Е. Б. Цыденова, Д-Ц. Сультимов гэгшэд тус тустаа зуун хонин бүриhөө 110, 107, 103 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхээр найдуулба.

«Коммунизм» колхозой хонишод абаhан социалис уялгануудаа шэнэлхэдээ, бодото байдалаа, бүхы арга боломжонуудаа хаража, шалгажа үзэhэн байна. Тиимэhээ малшадай зориhондоо хүрэхэнь лаб тай.

Т. ДАШИЕВА.

Буряадай, Яхадай АССР-нүүдэй, Шэтын областиин ажалшадай 1977 оной социалис мүрысөөнэй зарим дүнгүүд

	Түсэбэй дүүргэлтэ (проц).		
	Буряадай АССР	Яхадай АССР	Шэтын область
ПРОМЫШЛЕННОСТЬ			
Валовой продукци	100,3	101	93
продукци худалдалга	100.7	101	92
ажалай бүтээсэ	100.8	99	94
промышленна предприятинуудай ниитэ тоо	174	130	212
тэдэнэй дундаhаа продукци худалдаха түсэбөө дүүргээгүйшүүд	16	14	18
энэнь ниитэ тооной процентээр	9	11	8,5
ХҮДӨӨ АЖАХЫ			
Мал ажалай гол продукт бэлэдхэлгэ (бэлэдхэлгын ниитэ хэмжээн)			
мяхан (нэмэлтэ даабари оруулан)	87	100,1	94
hүн	106	99,2	109
Үндэгэн	114	107	118
Hооhон	97	—	101
Ургамалай гол продуктнуудые бэлэдхэлгэ (бэлэдхэлэй ниитэ хэмжээн)			
Ороohон	10	—	113
Хартаабха	99	—	66
Овощ	48	—	70
КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА			
Гүрэнэй капитальна hомололго-бүхыдөө	96	109	90
Тэрэ тоодо хабсаралгын хүдэлмэри	97	109	92
hургуулинуудые барилгын капитальна hомололго	67	109	86
Хүүгэдэй эмхи зургаануудай	106	115	78
Больница ба поликлиника	58	107	88
Өөhэдынгөө хүсэ шадалаар хэhэн подрядна хүдэлмэриин хэмжээн	95	104	89
ХҮН ЗОНОЙ АЖАhУУДАЛ ХАНГАЛГА			
Хангалгын ниитэ хэмжээн	97	102	102
ХУДАЛДАА НАЙМААН			
Гүрэнэй ба кооперативна рознично худалдаа наймаанай эд бараанай эрьесэ (нэмэлтэ даабари оруулалсан)	99,7	100,5	99,7

БУРЯАДАЙ АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИ

ТАБАН ЖЭЛЭЙНГЭЭ ДААБАРИНУУДЫЕ ДҮҮРГЭХЭБДИ!

«1978 оной түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай, үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл шангадхаха тухай» асуудалаар партийна, совет, ажахын, профсоюзна ба комсомолой организациинуудта, Советскэ Союзай ажалшадта КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай Бэшэгые совет хүнүүд асари ехэ дэбжэлтэтэйгээр уттаба. Предприятинууд ба барилганууд дээрэ коллективуудэй митингнүүд, суглаанууд болоо. Тэдээндэ хабаадагшад түсэбтэ табан жэлэйнгээ гурбадахи жэлые ажалай шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ, үйлэдбэрсэ хүгжөөхэ, продукциин шанар дээшэлүүлхэ нөөсэ арга боломжонуудые ашаглалгада оруулха, түүхэй эдүүд болон материалнуудые гамтайгаар, эзэн ёhоор гаргашалха гэжэ нэгэ hаналтайгаар эрмэлзэдэг байhан тухайдаа мэдүүлнэ. Үргэнөөр дэлгэржэ байгаа бүгэдэ арадай социалис мүрысөөн энэл хэрэгтэ зорюулагдана. ТАСС-ай корреспондентнүүд энээн тухай иигэжэ мэдээсэнэ:

Январиин 14-дэ **Московско часай нэгэдэхи заводой** цехүүд дотор ехэ митингнүүд, хүдэлмэришэдэй суглаанууд болоо. Прибор бүтээгшэд доторойнгоо нөөсэ арга боломжо дары элирүүлэн ашаглаха асуудалнуудые тон эдэбхитэйгээр, дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэбэ. Гартаа зүүхэ 35 мянган часуудые энэ жэлдэ түсэбhөө гадуур бүтээн гаргаха уялгануудые абаа. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй үндэhөөр продукци гаргалгын ургалта туйлагдаха. Залуу хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ ба мэргэжэл шадабарида hургаха гээшэ дурсагдаhан зорилго ниидхэхэ аргануудай нэгэн болоно. Мүнөө жэл предприятида хүдэлхэсэ ерэhэн хэдэн арбаад хүбүүд болон басагад hурган хүмүүжүүлэгшэдтээ — дүй дүршэлөөр баян үйлэдбэришэдтэй хани харилсаанай договорнуудые баталhан байна.

Жэлэй туршада 11 мянган тонно үсловно түлишэ арьбалха гэhэниинь — **ниислэл хотын 23-дахи ТЭЦ-эй** хүдэлмэрилэгшэдэй социалис уялганууд доторхи пунктнуудай нэгэн болоно. Энэ зорилгоёо шиидхэлтэдэмнай шэнэ техникэ туhална гэжэ митинг дээрэ үгэ хэлэhэн энергетигүүд тэмдэглэбэ. Эльшэ хүсэнэй долоодохи блок болзорhоо урид ашаглалгада оруулагдаа. Арьбалагдаhан түрүүшын хэдэн тонно түлишэ алмалтын фондо оруулагданхай.

—Хүдэлмэриин сагай минута бүхэниие сэгнэхэ ба хямгадаха гээшэ манай амжалтануудай эшэ үндэhэн болоно. Түсэбтэ табан жэлэй гурбан жэлэй даабариануудые СССР-эй шэнэ Конституциин баталагдан абтаhаар жэлэй ой болотор түгэсхэхэ гэhэн Москвагай түрүү коллективуудэй үүсхэлые предприятиинмай 150 гаран хүн дэмжээ. Түхеэрэлгэнүүдэй хүсые түгэс бүрин хэрэглэлгэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлгэ энэ зорилгоёо дүүргэлгэдэнь текстильщиктүүдтэ туhалха байха, — гэжэ **Москвагай (Фрунзин нэрэмжэтэ пумаажан бүдэй фабрикын** зэрэгшэ А. Попова хэлэбэ.

БАМ шадар байдаг «Ургальское» гэжэ щахтоуправлениин нүүрhэшэд жэлэй түсэбhөө гадуур гушан эшелон нүүрhэ үгэхэнь. Хабаровска хизаарай Чегдомын гэжэ станцида болоhон митингдэ хабаадагшад нигэжэ шиидхээ. Эндэ хэдэхэн хоногой үнгэрхэдэнь «Тысячница» гэжэ оньhожоруулагдамал гурбадахи уурхай ашаглагдажа эхилхэ. Энэ хадаа хүдэлмэриин ашаг үрэ ба шанарые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэнь нүүрhэшэдтэ шухала нөөсэ болохо байха. Эдэнэр жэлэй түрүүшын үдэрhөө эршэтэй hайнаар хүдэлмэрилнэ. Январь hара соо түсэбhөө гадуур хоёр мянга гаран тонно түлишэ эндэ малтагдаа.

—Түхеэрэлгэнүүдые үрэ түгэсөөр ашаглажа, түсэбhөө гадуур 12 мянган тонно металл үйлэдбэрилэн гаргаха гэhэн жэлэйнгээ социалис уялгануудые болзорhоо урид — СССР-эй шэнэ Конституциин баталагдан абтаhаар түрүүшын жэлэй ой хүрэтэр дүүргэхэ гээд шиидэнхэйбди, — гэжэ **Дзержинскиин нэрэмжэтэ Днепровско металлургическа заводой** долоодохи доменно пеэшэнэй ахалагша горновой, Социалис Ажалай Герой С. Гладкий митинг дээрэ хэлэбэ.

СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Ахмянска (Литовско ССР) цементно-шиферэй комбинадай бүхы рехүүдтэ хүдэлмэришэдэй суглаанууд болоо. Энэ предприятиин үйлэдбэрилэн гаргаhан цемент түсэбтэ табан жэлэй габшагай барилгануудта эльгээгдэнэ. Тус комбинат шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрhөө эрхим шанартай хэдэн арбаад тонно материал түсэбhөө гадуур үгэжэ байна. Цементэшэд эрхим шанартай 10 мянган тонно продукци жэлэйнгээ даабариhаа гадуур үйлэдбэрилхэ уялга абаа.

«САЛЮТ-6»—«СОЮЗ-26»—«СОЮЗ-27»: ХАМТЫН НИИДЭЛГЭ ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ЦЕНТР, январиин 15. (ТАСС).

Космонавтууд Юрий Романенко, Георгий Гречко, Владимир Джанибеков, Олег Макаров гэгшэдhээ бүридэhэн экипажтай «Салют-6» — «Союз-26» — «Союз-27» гэжэ научно-шэнжэлгын комплекс ниидэжэ үргэлжэлhөөр.

Энэ үдэрэй үглөөнэй 8 часта эхилhэн хүдэлмэриин табадахи үдэрэй программын ёhоор, замбуулинай комплексын экипаж научно-техническэ шэнжэлгэ ба туршалгануудые хамта хэхэ программаяа дүүргэнтэжэ байша.

Замбуулинай орёо түхеэрэлгэнүүдые залан хүдэлгэхэ онол аргануудые шэнжэлэн шалгахын тула замбуулинай станциhаа, тэрээнтэй залгалдаhан хоёр онгосоhоо бүридэhэн комплексын зүг шэглэл ба тогтонижолго шалгаха техническэ туршалга хэгдээ. Үдэрэй тэнгhээ хойшо «Цитос» гэжэ совет-француз туршалга дүүргэгдэхэ, тингэhэнэй hүүлээр биологическа зүйлнүүдэй амhартанууд «Союз-26» онгосын буулгын аппарат уруу оруулагдаха юм.

Космонавтууд «Союз-26» онгосые газарта буулгахаар бэлдэхэ түгэсхэлэй хүдэлмэри хэнэ, оньhон түхеэрэлгэнүүд ба двигателние хүдэлгээнэ, шалгажа байна. Шэнжэлгэнүүдэй материалнуудые, бусаагдаха түхеэрэлгэнүүдые онгосо дээрэ абаашаха, тааруугаар табиха хүдэлмэри хэгдэжэ үргэлжэлhөөр.

Телеметрическэ мэдээсэлэй мэдээнүүдэй ба экипажай элидхэлнүүдэй ёhоор, замбуулинай комплексын оньhон түхеэрэлгэнүүд hаадгүй хүдэлнэ. Нүхэд Романенкын, Гречкын, Джанибековэй, Макаровай бэе лагшан hайн ябана.

Залан жолоодогдодог замбуулинай комплексын ниидэлгын программа амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна.

ШАГНАЛ

Үбhэ ногооной, ороohо таряанай тогтууритай баян ургаса ургуулхын тула органическа үтэгжүүлгэ элбэгээр нөөсэлжэ, тон зүбөөр хадагалаад, аша үрэтэйгөөр хэрэглэhэн республикымнай ажахынуудай түрүүшүүл СССР-эй ВДНХ-гай абаhан hаяын тогтоолоор бүхэсоюзна конкурсдо илаhанда тоологдожо, выставкын медаль, дипломоор шагнагдаhан байха юм. Тусхайлбал, Хоринн аймагай Үдын совхозой лугомелиоративна отрядай бригадир Сандан Цыжитович Жигжитов, Кабанскын шубуунай фабрикын ахамад агроном Иван Екимович Стулев гэгшэдтэ мүнгэн медаль, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаха болобо. Тиихэдэ Үдын совхозой дурбэн, Кабанскын шубуунай фабрикын гурбан түлөөлэгшэд ВДНХ-гай бронзо медаляар шагнагдаа.

Манай корр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ШЭНЭ ХҮСӨӨР ЗЭРГЭЕЭ БЭХИЖҮҮЛЭН...

Манай цехые доодо нэгэдэхи склад гээд нэрлэдэг юм. Эндэ леспромхозуудай ойдо бэлэдхэһэн модые манай комбинадай транспортна цехэй жолоошод асаржа буулгадаг шуу. Складай хүдэлмэришэд хадаа ута зандань хүбшэһөө асарһан модые хэм хэмжүүрээрнь тайража, сорт сортоорнь илгадаг, янза бүриин хюрөөдэмэл материал гаргадаг, үйлэдбэрилһэн продукцияа вагонуудта тээжэ, хэрэглэгшэдтэнь ябуулдаг, хүдэлмэринүүдые хэдэг гээшэ.

Складай бүхы хүдэлмэри халаанай гуримаар таһалгаряагүйгөөр хэгдэдэг һэн тула эндэ аяар 500 гаран хүдэлмэришэд ажаллана. Тодорхойлон хэлэхэдэ, манай складай коллектив хадаа комбинат соогоо эгээл тэмо, эгээл ехэ продукци бүтээн гаргадаг. Жэшээнь, үнгэрһэн жилдэ 450 мянган кубометр модон тайрагдаһан, 148 мянган шахуу кубометр хюрөөдэһэн материал гаргагдаһан байха юм. Юрэдөө, жилэй хугасаада 8,1 миллион шахуу тухэригтэй товарна продукци үйлэдбэрилэгдөө һэн.

Эдэ хэдэн тоонуудые, үйлэдбэриин юрэнхы байдалые богонихоноор эндэ дурдаһан ушарни хадаа энэ коллективэй дунда бүридэн нэгэдэһэн коммунистнуудай организациин ямар зэргын үүргэ бэдэдэ даажа абаха ёһотой байһые харуулха гэһэн хүсэлэл болоно. Үнэ хөөрөөшье, коллективэй үйлэдбэриин, ниитын ажабайдалай түлөө ехэ харюусалгатай байһанаа складай коммунист бүхэн ойлгодог, өөһэдөө һайнаар хүдэлхэ, бусадта жэшээ харуулха, мүрысөө болон шэнэ юумэ үүсхэхэ, арга шадабариинзалуу коммунистнууд. Үнгэрһэн жилдэ өөһэдынгөө дундаһаа дүрбэн залуу хүдэлмэришэдые (гурбаниинь ВЛКСМ-эй гэшүүд) партиин гэшүүндэ кандидадаар абаа бэлэйбди. Манай шиндхэбэриие партком, КПСС-эй райкомой бюро баталаа һэн.

Кандидадта абтагшад хэд бэ гэбэл, крановщик Виктор Посредников, оператор Александр Пепелов, электро-гагнууршан Дмитрий Зайцев, мастер-хинагша Любовь Филиппова болоно. Эдэнэр булгадаа кандидатска стаж гаража байха үедөө габшагайгаар, үүсхэлтэйгээр, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсан ажаллажа байна. Иигээд болзоройнгоо хүсэхэдэ партиин бодото гэшүүн болохыц тула ехэ харюусалгатайгаар бэлдэнэ.

Партийна организациингаа зэргые саашадань бэхижүүлхэ, залуу хүсөөр нэмээхэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулагдажа байһаар. Залуу хүдэлмэришэдэй дундаһаа дүрбэн хүдэлмэришэдые шэлэн оложо, тэдэнтээе хөөрэлдэжэ, кандидат болгохо дамгай хүдэлмэри хэгдэнэ. Юрэдөө, партиин зэргэдэ жагсажа, үнэн сэдьхэлээрээ үндэр нэрые дээрэ үргэжэ ябаха солотой хүнүүд цехэймнай комсомолшуудай, союзнабэшэ залуушуулай дунда яһала олон даа.

Коммунист бүхэндэ (пенсионернүүдһээ бэшэниинь) шадабариинь, эрдэм һургуулиинь, ажалайнь жэшээгээр партийна даабари үргэлжэлүүлэн, ажалайнь ажалаа эрхилэлгэ имагтал цехэй коммунистнуудай үдэр бүриин эдэбхитэй хабаадалгатайгаар, тэдэнэй хүтэлбэри доро үнгэрнэ бшуу. Юрэдөө, коллективэй дунда ябуулагдадаг ниитэ политическэ бүхы хүдэлмэриие өөһэдынгөө хүсөөр бүтээдэг байнабди.

Партийна организацияа бэхижүүлхэ, коммунистнуудай эдэбхи хүгжөөхэ, харюусалга дээшэлүүлхэ, журам шангадхаха хэрэгтэ һара бүхэндэ нэгэ удаа зарлагдадаг коммунистнуудай хамтын суглаан, партбюрогой заседани хүмүүжүүлхы ехэ үүргэ дүүргэдэг байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ асуудал ааб даа. Гэбэшье суглаанай бэлэдхэлдэ, хэлсэхэ асуудалнуудые шэлэн олохо, уридшалан соносхохо ябадалда горитой анхарал хандуулагдана. Тиихэдээ партийна организациин, коммунистнуудай ажабайдалда, ажал ябуулгада сэхэ хабаатай, зүбшэхөөр тон шухала болоһон асуудалнуудые шэлэн олоноби.

Партийна организациин зэргые бэхижүүлхэ, нүлөөень үргэдхэхэ ушарта коммунистнуудаа складай (цехэй) участок, бригада бүхэндэ зүбөөр хубаарилан табиха ябадал аша туһа ехэтэй байдаг. Таһалгаргүй хүдэлдэг технологитой хэдэн потогуудта 18 бригадаа хүдэлдэг. Тиихэдэ мастер хүтэлбэрилэгшэтэй найман участок бии. Тэрэ бүхэндэ шахуу коммунист хүдэлнэ. Гурбан томо участогууд дээрэ партийна бүлэг байгуулагданхай. Тэндэ хүдэлдэг коммунистнууд өөһэдөө жэшээтэ һайнаар ажаллахаһаа гадна, коллективэй ниитын ажабайдалай түлөө сэхэ харюусалгатай байна ха юм.

Тиигээдшье олонхи коммунистнууднай һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана, бусад нүхэдтөө ажалай, журамай, эдэбхи үүсхэлэй эрхим жэшээ харуулна. Һая болотор операторай хүдэлжэ ябаһан залуу коммунист Иван Кузнецов мүнөө 16 хүнһөө бүридэһэн бригада толгойлно. Тэрэнэй даадаг бригада хадаа түсэбтэ даабаряа дүрбэн һараар уридшалан дүүргэжэ ябана. Рамщик Ф. Е. Дульский, хюрөө хурсададаг мэргэжэлтэ Н. Ф. Карпов, Н. Н. Мироненко болон бусад коммунистнуудые магтаһан дурдамаар.

Ажалаа һайн мэдэхэ, нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болоһон коммунистнуудые цехэйнгээ хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлдэг дүршэл мүн лэ ажал хэрэгтэмнай урагшатай нүлөө үзүүлдэг байна. Нэгэ коллектив соо үни хүдэлһэн, үйлэдбэриин технологи һайн мэдэдэг хүнэй хүтэлбэрилхы шадабари улам нарижана ха юм. Коммунист Н. Ф. Колюга олон жилдэ модо вагондо тэгшээр ажаллаһан юм. Мүнөө тэрэ механигай тушаал даана. Крановщик байһан И. К. Машанов мастераар дэбжүүлэгдэнхэй. Анханда рамщик мэргэжэлтэй хүдэлмэришэн ябаһан Геннадий Галактинович Бурлаков складай начальнигаар хүдэлжэ байна бшуу. Ажаллажа ябахадаа иигэжэ коллективэ соогоо шатаһаа шата дабшан дэбжэһэн хүнэй хүтэлбэрилхы шадабаринь, хүнүүдтэй хүдэлхэ дүршэлынь ондоохон даа.

Арбадахи табан жилэй хоёрдохи жилынь барагдажа, габшагай ажалай жил гэжэ соносхогдоһон гурбадахи жилынь гараба. Складай участок, бригада бүхэнэй коллективүүд, хүдэлмэрилэгшэ бүхэн энэ жилдэ туйлаха зорилгоёо харагланхай, дээшэлүүлэгдэнэн социалис уялга абанхай. Мэнэ һая партийна нээмэл хамтын суглаан боложо, шэнэ жилдэ бэелүүлхэ зорилгонууд тухайгаа үргэнөөр зүбшэн хэлсээбди. Хэмжээ ябуулганнууд тодорхойлогдоо.

Ажалша коллективэй урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлхэ арга боломжо хангаха гээшэ бүхы партийна организациин, коммунист бүхэнэй харюусаха хэрэг болоно. Иимэ харюусалгатай байһанаа гүйсэд ойлгоношьебди. Партийна организациингаа дайшалхы шадабариие улам дээшэлүүлжэ, үйлэдбэридэ, ниитын ажабайдалда үзүүлдэг нүлөөень үргэдхэжэ шадаа хадаа зорилгодоо лаб хүрэхэ байхабди. Зүгөөр тэрэнэй түлөө шэнэ залуу хүсөөр зэргээ бэхижүүлхэ эрилтэ табигдана. Энэ асуудал шиндхэхэ хэрэгтэ партбюро анхаралаа онсо хандуулна, хандуулха ёһотойшье.

А. УНАГАЕВ.
Онохойн модоной комбинадай доодо нэгэдэхи складай партбюрогой секретарь, хюрөө хурсадхагша.

Загарайн аймаг.

Һү шэмэ ехэтэй үнеэдые олошоруулха гээ һаа, тугал байхаһаань хойшо тон нарин нягтаар харууһалха хэрэгтэй гэжэ мэдээжэ ааб даа. Теэд энээндэ анхаралаа хандуулхагүй гэхэ гү, али бүри ойлгохошьегүй заримашуул бии байна.

Энэ талаар «Восточные Саяны» колхозой түб Хуурай-Һубаг тосхоной хүдөөгэй соёлой байшан соо тээсгэн үнгэргэгдэнэн малшадай семинар-зүблөөн ехэ туһатай байгаа гэжэ һанагдана. Эндэ Түнхэнэй аймагай бүхы шахуу ажахынуудай тугалшад сугларaа. Эдэнэрэй ямараар ажаллаһанһаа мяха, һү абаха саашанхи амжалта дулдыдаха байһаниинь элитэ.

Һая түрэһэн нарай тугалнуудые яажа зүбөөр харууһалха, эдэлүүлхэ, зохид байрада байлгаха, элдэб үбшэнһөө һэргылхэ тухай хөөрэлдөөн энэ семинарай эхинһээ һүүл хүрэтэрнь болоо.

— Тугалнууд олоороо үхэл гарзада орожо, мал ажал хүгжөөхэ хэрэгтэмнай ехэ хохидол ушаруулна, — гэжэ аймагай хүдөө ажахын управлениин ахамад зоотехник **Л. М. Асалханов** хэлэбэ. — Арбан нэгэ һарын туршада абтаһан 6538 тугалай 1268-ниинь үхөө. Илангаяа, олон тугал Саяанай совхозэдо, «Сибиряк» болон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта гарзалһан байна. Ехэнхидээ нарай тугалнууд олоор үхэнэ. Жэшээлхэдэ, «Маяк» колхозой Далахайн МТФ-дэ абтаһан 139 тугалай 57-ниинь, «Сибиряк» колхозой Түхэреэнэй МТФ-дэ 431 тугалай 114-ниинь, «Восточные Саяны» колхозой Хуурай-Һубагай МТФ-дэ 177 тугалай 31-ниинь гарзада ороо. Илангаяа, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Доодо-Тоёогой, Хүлэрэй, Саяанай совхозой Нугын, Заггадай, Түбэй МТФ-нүүд дээрэ олон тугал гарзална. Юун дээрэ-нээ тиигэнэб гэхэдэ, фермэнүүдтэ тугалнуудые абаха ба түлжүүлхэ технологи сахигданагүй. Үнеэд болон түрүүшынхеэ тугаллаха гунжад байһан байрадаа тугаллана. Олонхи фермэнүүдтэ тугалшанаар дүршэл багатай, харюусалгагүй хүнүүд табигданхай. Зооветмэргэжэлтэдэй хүдэлмэри һула байһан зандаа.

Теэд тугалнуудые һайнаар харууһалдаг газарта үхэл гарза үгы тооной. Жэшээлхэдэ, «Маяк» колхозой Сагаан-Уһанай МТФ-дэ арбан нэгэ һарын туршада абтаһан 71 тугалай 6-ниинь үбшөлжэ үхөө. «Сибиряк» колхозой Зариин МТФ-дэ 226 тугалай 5-ниинь гарзалаа. Мүн Туранай совхозойхид бусад ажахынуудта орходоо муу байратайшье һаа, нэгэшье тугал гарзалуулаагүй.

Тугалнуудые бокснууд соо байлгажа түлжүүлхэ онол арга үргэнөөр хэрэглэхэ тухай республикын Министрнүүдэй Советэй тогтоолой абтаһаар удаан сагай үнгэрбэшье, энэ технологи аймагай ажахынуудта хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Тиимэһээ үнеэдэй тугаллаха бокснуудые тааруу температуратай байхаар түхеэрхэ саг ерээ. Тэдээн соо тугаллаһан үнеэдые тугалтайнь долоон хоногой туршада байлгажа, тугалда эхынгээ уурагые дуран соогоо хүхэхэ арга олгохо тушаа ехэ хөөрэлдөөн болоо. Тугалнуудай диспепси болон бусад гэдэнһэ доторой үбшэндэ нэрбэгдэхэгүйн тула тэдэндэ холисогүй һү уулгаха, нарай тугалнуудые һайнаар дезинфекци хэгдэнэн, нэгэшье нүхэ һүбэгүйгөөр баригдаһан бокснууд соо оруулха, тэндэ 18—20 градус дулаан байлгаха шухала гэжэ хэлсэгдээ.

Зунай сагта түрэһэн тугалнуудаа бахал үхэнэ. Энээниие болюулхын тула ажахы бүхэндэ тэдэниие нэгэ газарта суглуулжа түлжүүлхэ, һайн харууһа эмхидхэхэ, садатарнь эдэлүүлхэ, халуун нарааннаа ба хура бороохоо халхалха һарабша бариха хэрэгтэй байһан тушаа анхаргдаа.

Һү һаалиин бүхы фермэнүүдтэ тугалнуудые абаха ба түлжүүлхэ бокснуудые түргөөр түхеэрхэ эрилтэ табигдаа. Энэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээшье һаа, дан удаанаар ябуулагдана гэжэ шүүмжэлэгдээ.

Энэ семинар-зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн Саяанай совхозой Түбэй МТФ-гэй тугалшан **Л. Д. Цыбикова** тугалнуудаа бокснууд соо һаянайл байлгадаг болоһон туһайгаа мэдүүлбэ. — Малай үбэлжэлгын эхилһэнһээ — Хээлитэй үнеэдээл һайнаар эдэлүүлжэ байбал, шэрхи һайн тугалнуудые абахабди, — гэжэ «Сибиряк» колхозой Зариин МТФ-гэй тугалшан **Н. Г. Кобелева** хэлэбэ. — Һула бэетэй тугалнуудта онсо харууһан хэрэгтэй юм. Тэдэниие аминдань илгажа, холисогүй һү уулгагшаб. Үнгэрэгшэ жилдэ 60 тугал даажа абаад, нэгыенышье гээлтэ хоролтодо оруулангүйгөөр түлжүүлээб. Бокснууд соогоо дулаан, арюун, сэбэр байлганаб.

— Манай Могой-Горхоной МТФ-дэ тугалнуудые түлжүүлхэ энэ түрүү онол арга баһал хэрэглэгдэдэг боложо байна, — гэжэ Түнхэнэй совхозой тугалшан **М. Комиссарова** хэлэбэ. — Барилгашаднай 10—15 тугалай багтаамжатай бокснуудые бэлдэнэн юм. Пеэшэнгүүд табигдаа, кормушкануу хэгдэдэ. Хоорондоо һалхи үлеэхэгүйгөөр бүтүүлэгдэнхэй. Бокснуудная ами аминдаа үүдэтэй юм. Тугалаймнай байрда соо деэинфекци хэхэ хэрэгсэлнүүд дүүрэн бии. Хоёр һарын туршада тугалнуудтаа 250 килограмм хүрэтэр һү уулганабди. Хахад һаратайнаань үбшэ эдюулжэ эхилнэбди. Талха болон бусадшье тэжээл эдинэ. Рациондонь гансал эрхим шанартай үбшэн ороно. Энээнһээ гадна һолоомо эдинэ. Мүн минеральна нэмэлтэ тэжээл: хөө, дабһа, мел үгэлсэнэбди. Фермэдэмнай үнеэд олоороо тугаллажа эхилбэ. Нарай тугалнуудые бокснууд соо байлгаха онол арга хэрэглэһэн хойноо амжалта туйлаха байһандаа найданабди.

Семинар-зүблөөнэй түгэсхэлдэ олохон тугалшадта Хүндэлэлэй грамотануу, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

В. ТУЛАЕВ,
манай корр.

Түрүү дуршэл хэрэглэе

ТУГАЛАА ҺАЙНААР ХАРУУҺАЛХА

СЕКРЕТАРЬНАРАЙ СЕМИНАР

Партийна эхин организациинуудта үнгэрһэн тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ зарим тэзгүүр хүтэлбэрилхы органуудынь шэнэлэгдэнэн, секретарьнар шэнээр һунгагдаһан байха юм. Ушар иимэнээ КПСС-эй Советскэ райком партийна эхин организациие түрүүшынхеэ толгойлжо эхилнэн секретарьнарай семинар үнгэргэбэ.

Энэ семинарта хабаадагшадай анхаралда партийна эхин организациинуудай хүдэлмэриин түсэб табиха, дүүргэлтыень хинаха тухай, партийна хэрэг хүтэлбэри эрхилхэ, документнүүдые зүбөөр хэрэглэхэ, хадагалха тухай, партийна эхин организациин эрхилдэг ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эмхидхэн ябуулха тухай асуудалнуудаар мэдээсэлнүүд хэгдэнэн байгаа.

Гадна партийна эхин организациинуудта коммунистнуудай бүридхэл хэдэг, партийна взнос суглуулдаг гурим тухай заабари үгтэһэн байха юм.

Эдэ асуудалнуудаар КПСС-эй райкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд секретарьнарай үмэнэ үгэ хэлээ.

А. ПИЯДИН,
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

АГИТАТОРНУУД ЗҮБШЭНЭ

Аман үгын политическэ агитаци ябуулдаг кадрнуудай семинар Онохойн ой модоной комбинадта һаяхан болоо. Эрхирэгэй, Тайлсын совхозуудай, 174-дэхи ПМК-гай, бройлерно фабрикын ба Онохойн модоной комбинадай агитаторнууд семинарай хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Партиин Загарайн райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша А. В. Ишигенов КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1977 он) Пленумэй ба СССР-эй Верховно Советэй наймадахи сессиин дүнгүүд тухай элидхэл хээ. Онохойн ЛПК-гай парткомой секретарь Н. Т. Маслов агитаторнуудай хүдэлмэри хүтэлбэрилхэ талаар комбинадай партийна организациин дүй дуршэл тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгэһэн байна. Эрхирэгэй совхозой агитатор Н. В. Чумаков, Онохойн модоной комбинадай агитатор А. В. Демидова гэгшэд хүдэлмэри тухайгаа хөөрэбэ. Партиин райкомой пропаганда, агитациин таһагай инструктор В. Б. Прокопьев уласхоорондын байдал тухай лекци уншаһан байна.

Д-Р. ДАМБАЕВ.

Мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ

Буряадай хүдөө ажахын институдта колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ факультедэй нээгдэһээр тэбхэр арбан жэл болобо. России Федерациин 14 область, хизаар ба автономито республикануудаа колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд эндэ ерэжэ һурадаг, эрдэм наукын шэнэ туйлаануудтай, түрүү дүй дуршэлтэй танилсадаг юм. Үнгэрһэн арбан жилэй туршада 5000 шахуу хүн эндэ һуража, эрдэмээ дээшэлүүлһэн байна. Тэдэнэй тоодо манай Эхэ ороной 40 гаран үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд ороно.

Аха дүү Монголой Арадай Республикын хүдөө ажахын хамтарал болон госхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ институдта ерэжэ, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг юм. Тэдэнэр хүдөө ажахын институдай багшанарта баяр баясхалан хүргэжэ, һайнине хүсэдэг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд эзлжээтэ хэшээлдээ.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

СААШАНХ зорилгонууда тодорхойлб

Эдэ үдэрнүүдтэ колхоз, совхозуудта Агууехэ Октябриин ойн баярай, СССР-эй шэнэ Конституциин баталаан абтаһан жилдэ хэһэн ажалай дүнгүүд согсологдожо байна. Тиигэжэ энэ жилдэ бэелүүлхэ түсэбтэ даабаринууд тодорхойлогдожо, социалис уялганууд абтана. Эгээл энээндэ зорюулагдаһан ехэ хөөрэлдөөн һая үнгэрһэн Улаан-Удын аймагай партийно-ажахын эдэбхитэдэй, ажалай түрүүшүүлэй суглаан дээрэ болобо. КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **К. А. Албашеев** элидхэл хэбэ.

— Аймагай промышленна үйлэдбэри урзанданайхида орходоо 11 процентээр дээшэлээ, — гэжэ элидхэлшэ онсо тэмдэглээ. — Бүхы дээрээ продуцци худалдаха даабари 105 процент дүүргэгдэжэ, түсэбөөө гадуур 840 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө.

Аймагай түрүү коллективүүд, жэшээлхэдэ, Ивалгын лесхоз үнгэрһэн жилэйнгээ түсэб 113 процент, Улаан-Удын горпромхозойхин 158,6 процент дүүргэһэн байна. Мүн Ивалгын типографи, «Сельхозтехникын» Оронгын отделени һара бүхэнэйнгөө даабари ходо үлүүлэн дүүргэдэг байгаа.

Энэ хугасаада ажалай түрүүшүүлэй тоо улам олошорбо. Тэдэнэй тоодо модошо дархан Ю. С. Кожевников, экскаваторай машинист А. А. Нелюбин, үрэмдэгшэ Г. Г. Поздняков, жирэй хүдэлмэришэн Г. Г. Осипова ба бусад ороно.

Ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангагшад һүүлэй 4-5 жилэй туршада үйлэдбэреэ 2 дахин ехэ болгожо шадаа.

Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой зургааануудай хүдэлмэрилэгшэд даабаряа 101,6 дүүргэһэн байна.

Үнгэрһэн жилдэ аймагай барилгашад муу бэшээр хүдэлжэ, 6524 мянган түхэриг ашаглаһан байна. Тэдэнэр Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 750 үхэрэй фермэ, Ивалгын тугалай комплекс баряа. Куйтунда 480 хүнэй һууритай, Забайкальский тосхондо 192 хүнэй һууритай һурруулинуудые бодхоогоо. Эндэ барилгын 101-дэхи ПМК түсэбөө 110,5 процент дүүргэжэ, мүрысөөндэ илаһан байна.

— Байгша ондо манай аймагай барилгашад 6500 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаритай. «Маяк», «Дружба» колхозуудта, «Байгал» гэжэ һуралсалай ажахыда фермэнүүдые, «Искра» колхоздо 8600 толгой гахай үсхэбэрилхэ байра болон бусад барилгануудые хэхэ зорилго табигдана, — гэжэ элидхэлшэ үгэеэ үргэлжэлүүлбэ.

Аймаг дотор туһаламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа, промышленна предприятинууд колхоз, совхозуудта нёдондо 10 мянган центнер үбһэ, 3500 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэгдээ, 120 гектарай хартаабха болон огородой эдеэ хуряаһан байна.

Хүдөө ажахыда мүн лэ горитой хүдэлмэри хэгдээ. «Искра», «Маяк», «Авангард» колхозуудай, Ивалгын ОПХ-гай, «Байгал» гэжэ һуралсалай ажахын хүдэлмэрилэгшэд һайнаар ажалаа эмхидхэжэ, гектар бүриһөө 10 — 13,5 центнер ороохо тарыа абаһан байна. Эндэ «Искра» колхозой А. Ф. Казазаевай Н. Ф. Борисовай, И. А. Зайцевай, «Маяк» колхозой Ф. Н. Михалевой, В. И. Ер... «Авангард» колхозо... Черных гэгшын, ... ОПХ-гай А. Ф. Ма... тракторна бригадану... ургаса абаһан байн...

Аймагай малшад... татай. Тэдэнэр ... жилдэ 57845 центн... 183744 центнер һ... центнер нооно, 102 ... 684 мянган үндэгэ... байна. Энээндэ «Авангард», «Восхо... хозуудай, «Приго... совхозой, Сотниково... Улаан-Удын шубуун... рикануудай хүдэлм... шэд ехэ хубитаяа ... Республика дотороо... болоһон суута ha... Ленинэй хөөр ордена... нэн Л. Н. Седых у... жилдэ үнеэн бүриһ... килограмм һ... шалгараа. Аймагай... хонишон Д. ... жил бүхэндэ ажа... амжалтануудые ... Энэмнай арбадахи та... лэйнгээ даабари дүр... лэй туршада дүүрг... рилготой.

Гэбэшье дутуу дуг... үшөө шиндхэгдээгүй... далнууд яһала бии... Тэрээн тушаа эл... мүн үгэ хэлэгшэд г... ралаа хандуулба.

«Авангард» колхо... рүүлэгшэ **О. М. Бол...** хэлэхэдээ, ойн баяра... амжалтанууд, шэнэ... социалис уялганууд... тоо. Тус ажахын а... мяха худалдаха жи... түсэб декабриин 25... тушааха даабаряа н... 1 болотор, нооно ... 684 мянган үндэгэ... гаар июлиин 15 ... дүүргэхэ зорилго та...

— Манай ажалшад... лис мүрысөө үргэнө... гэрүүлжэ, нёдондо ... амжалтатай гарааби... колхозоймнай haалин... haаха түсэбөө октяб... — СССР-эй Конст... һайндэр хүрэтэр бэ... зорилготой, — гэжэ ... ход» колхозой һүнэй ... даагша **И. В. Мак...** дүүлээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ... зой ахалагша зо... **Н. Л. Алексеев** үгэ... үнгэрэгшэ жилэйнгэ... гүүд туһай мэдээсээ.

Ивалгын һүнэй к... сын оператор **Ц. Д. ...нов** коллектив тухайг... рэхэдөө, шэнэ жилдэ... һайнаар хүдэлхэ ба... мэдүүлбэ.

Республикын хүдөө ... станциин селекционно... гые даагша **Н. Г. Д... ская** «бурятская-34» сортын шэниисын ... үргэнөөр хэрэглэхэ ... дурадхал оруулаа.

Мүн лэ үгэ хэлэгшэд... **Гармаев, М. Ф. ... Л. А. Бельская, П. А... доев** болон бусад аж... гаа амжалтанууд ба... далнууд тухай тогто...

Суглаанай түгэсхэлд... магай ажалшадай ... ондо бэелүүлхэ со... уялганууд бателагдаба... нэр арбадахи табан ... гурбадахи жилдэ 500... ган центнер ороохо... мянган центнер ог... эдеэ, 300 мянган ... хартаабха, 210 мянган... нер һү, 65 мянган ... мяха, 3570 центнер ... 111 миллион үндэгэ... бэрилхэ хүсэлэнтэй.

Промышленностиин ... дэлмэрилэгшэд арбада... бан жилэй түрүүшын ... жилэй даабари байгша... декабриин 22-то дүүрг... шиндэнхэй.

Энэ зүблөөндэ Х... аймагай түлөөлэгшэд ... дажа, социалис мүрыс... шэнэ хэлсээн баталаг...

Д. МУНКУ...
манай к...

Соведүүдэй ороной һонин

«ЛОКТЫШИ» АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАА

БРЕСТ. «Локтыши» гэжэ уһанай ажахын асари ехэ комплекс Полесидэ ашаглалгада оруулагдаба. Тэрэ 54 мянган гектар үрэжэлтэ газарые ган гасуурhаа гү, али үлүү ехэ шииг нойтонһоо аршалан хамгаалха арга олгохо байна. Мелиораторнууд Припяти мүрэнэй 90 километр утатай Лань гэжэ һалаа һабые сэхэлжэ, гүнзэгырүүлһэн байна. Тиигэжэ намаг налхитай газарта нуур тогтоогдожо, 50 миллионһоо үлүү кубометр уһан тэрээн руу урадхуулагдаа.

Намаг налхитай газар хатаагдажа, тэндэ гурбан шэнэ совхоз эмхидхэгдэн байгуулагдаха. Эдэнэй нэгэниинь республика дотороо загаһа үсхэбэрилгын эгээл ехэ комплекстой байха. Тогтоогдоһон нуур сөөрэмүүдынь 2550 гектар эзэлхэ байна. Эндэһээ жилдээ 20 мянган центнер загаһан олзоборилгодохо юм. Загаһа үсхэбэрилдэг ажахын түрүүшын эзлжэн ашаглалгада оруулагдаба.

Мүнөө Брестскэ областиин мелиораторнууд газар шанаржуулан һайжаруулха «Осиповка», «Погостское» болон «Селец» гэдэг түхеэрэлтэнүүдые барижа байна.

УЛЬКАН СТАНЦИДА ЭЛЬГЭЭГДЭНЭ

УЛЬКАН (БАМ-ай баруун участок). Ашагта малтамал шанаржуулгын түхеэрэлгэнүүд, түмэр-бетон хэрэгсэлнүүд, хабсаргагдадаг байшан гэрнүүдэй детальнууд, хирпиисэ болон цемент баригдажа байгаа түмэр замай баруун талын эгээл холын станцида эльгэзгдэбэ. Ашаа тээһэн мянгаад вагон Ульканда хүрэжэ ерээ. Тэрэ Ленэ станциһаа хажуу тээшээ баригдаһан һалаа дээрэ оршодог юм. Харгы замай энэ һалаае саг зуура ашаглахадаа, һүүлэй хоёр һара соо ашаа зөөдэг 5 мянган автомашиные сүлөөлхэ арга олгоһон байна. Шухала хэрэгтэй материалнуудые барилгашадта хүргэлгын болзор болон үнэ сэнгынь нилээд хороогдоо.

БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛОНО

ЕРЕВАН. Арменийн эртэ урдын Ошакан тосхондо ажаһуурһан Рафаэл Григорянай бүлэ шэнэ баярада нүүжэ оробо. Тэрэ болбосон хүхэлтэй хоёр дабхар шэнэ байшан гэр толлоо.

Совет засагай жэлнүүдтэ Арменидэ ямар асари ехэ хубилалтануудай болоһыень энэ тосхоной байдалһаа элеэр хаража болоно.

Тосхоной хүн зон совхоздо ажалладаг. Энэ ажахы баян юм. Тэрэ овощ болон алим жэмэс тарижа ургуулдаг байна. Үнгэрһэн жилдэ гектар дээрэһээ 200 центнер груша болон яблока хуряагдан абтаа һэн.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг олзоор эндэхи харгы замууд асфальтаар хушагдаһан, байшан гэрнүүд, соёлой ордон баригдаһан байна. Энэ тосхондо хоёр һургуули, больница, поликлиникэ, телефоной станци, кинотеатр, стадион болон спортын талмайнууд бии.

Хүнүүдэй оюун бодолой ургажа, эрдэм мэдэсын дээшэлжэ, соёл болбосорол ехэтэй болжо байһан үе сагта ажаһуунабди, — гэжэ сельсоведэй түрүүлэгшэ Х. Мурадян хэлэнэ. — Манай һуурин тосхоной хуби заяан СССР-эй шэнэ Конституциин статья дотор хэлэгдэһэн социально-экономическа ба соёлой хүгжэлтын программануудай бодото бэелэл мүн болоно.

ХҮСЭТЭ «КИРОВЕЦҮҮДТЭ»...

ОРЕНБУРГ. Ехэ ашаа зөөдэг тэргэнүүдые хабсарха конвейер Орскын тракторна прицепүүдые бүтээдэг заводто хүдэлжэ эхилбэ. Байгша ондо предприяти 9 болон 12 тонно ашаа зөөхэ 4 мянган иимэ прицеп бүтээн гаргаха юм. Эдэнэр хүсэтэ «Кировец» тракторнуудта шагтагалагдахаар хараалагдана. Иимэ тэргэнүүдые шагтагалһан К-700 түхэлэй трактор хэдэн автомобильнуудые һэлгэхэ аргатай.

ПАРТИИН ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ ТАЙЛБАРИЛНА

НОВОСИБИРСК. РСФСР-эй «Знание» бүлгэмэй 1,5 миллионһоо үлүү гэшүүдлекторнүүд партиин XXV съездын, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1977 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые олоной дунда дэлгэрүүлгэдэ хабаадалсана. Россин Федерациин үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөлгэ болон таарулан табилгада зорюулагдаһан республиканска семинарта эдэнэр хабаадахадаа, ажал ябуулгадаа хэрэглэхэ ехэ юумэ мэдэжэ абаха байна. Тус семинар Академгородотто хүдэлмэрээ эхилбэ.

«ДАУРИЯ» ЗУУДАХЯА ХЭБЛЭГДЭБЭ

ЭРХҮҮ. Зүүн Сибириин олонитэ нютагайнгаа элитэ мэдээжэ уран зохёолшо, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат К. Ф. Седых гэгшын түрэһөөр 70 жилэй ойе тэмдэглэбэ.

Забайкалида Соведүүдэй засагай түлөө тэмсэл тухай уран хурсаар, тодо зүбөөр хөөрэһэн «Даурия» гэжэ роман уран зохёолшодо алдар соло асарһан юм. «Даурия» 1942 ондо Эрхүүдэ түрүүшынхеэ барлагдан гараа һэн. Харин мэнэ һаяхан Ленинградта зуудахяа хэблэгдэбэ. Энэ роман Болгарида, Венгридэ, ГДР-тэ, Польшодо, Румынида, Чехословакида нэгэнтэ бэшэ хэблэгдэхэһээ гадна, англи, француз, испан болон бусад хэлэнүүдээрэ оршуулагдаһан байна.

«Отчий край» гэжэ ро... «Дауриин» өөрсэ янзын ... гэлжэлэл болоно.

ҮХИБҮҮДЭЙ ХАНИ

ЕРЕВАН. Һарадаа ... удаа гарадаг, үхибүүдэ... рюулагдаһан «Цицерн... («Хараасгай») журнал ок... рятанарай хани болохо бай... Тэрэнэй түрүүшын но... хэблэлһээ гараба. Үхиб... дые патриотизмын мэдэ... тэйгээр, ажалда дурат... гаар, хани нүхэсэлэй ... гуримуудаар хүмүүжүү... гээшэ тэрэнэй гол зори... болоно. «Амар сайн, бай... ли» гэһэн тусхай булан эн... бии. Оршон тойронхи ... гаалида гамтайгаар ханда... һургаха зорилго эндэ ... бигдана. Журнал СССР... ба гадаадын оронуудай ... дуудай үльгэр онтохонуу... саг үргэлжэ толилжо бай... юм.

ТАСС.

ЗАСАГАЙ ДЭЭДЫН ЗУРГААНУУДТА

ГЭДЭРГЭЭ ТАТАЛДАЊААР ГЭЭГДЭБЭ

«КПСС-эй XXV съездын болон КПСС-эй ЦК-гай ёрнин (1976 он) Пленумэй эрилтын ёһоор колхозон совхозуудта үйлэдбэринин ашаг үрэ ба худэлмэриин нарай хэр зэргэ байһан, тэрэниие дэвшэлүүлхэ хэмжээд тухай» гэһэн КПСС-эй Буряадай обкомой VI пленумтогтоол бэелүүлхэ талаар арадай депутадуудай Хэ-тын аймагай Советдэй гүйсэдкомой худэлмэри тухай судал республикын Министрнүүдэй Совет хаража үзөөд кай тогтоол абаһан байна.

И. Ермак колхозой бригадануудхын, худэлмэриин шаһан байна.

малшад дэнэр 15 центнер нтнер һү, оһо. 102 м ундэгэ нээндэ «Восход» «Пригоро Сотниковой шубуунай худэлм убитаяа ор дотороо м уута һаал р ордендо Седых үнгө бүриһөө ны һаажа, Аймагай Д. Б Д. Цы Ц. Д. П. Конститутэр бэ — гэжэ н һүнэй фе В. Макров

КПСС-эй XXV съездын үндэсэй хэбэринүүдые бэелүүлхын, худэлмэриин предприятиудай ашаг үрэ дэвшэлүүлхэ, худэлмэриин шаһайжаруулхын тула аймагай совхозуудта зарим тэды худэлмэрилэгдэһэн байна. Иланнарыг хубаарилтые ажуулан гуримшуулха, ораци хэжэ, эдлэдэг раа үргэдхэхэ, тэрэнэ дөөр ашаглаха, малай олошоруулха, үүлтэрыг, һайжаруулха талаар бүхэндэ тодорхой хээнүүд харааладаад, үүлэгдэжэ эхилэгдэнхэй. бүгэдын ашаар үнгө ийн баярай жэлдэ ур жэлэйхиһээ ехэ һүн, ноохон абтажа, гү дэ 1976 онойхиһоо ехэ ралдагдаһан байха юм. ндэ тушаагдаһан үхэр ай, һүнэй шанар зарим дэвшэлээ. Малай үхэл нилээд хороогдоо. нигэбэшье хүдөө ажахые лбэрилхэ хэрэгтэ энэ агта горитой дутагдалд, дутуу дунда юумэн гдэнэ. Аймагай совхозуд үргэнһөө үгтэһэн техник, мүнгэн урьһаламжаад болон бусад ехэ тэдхэ, туһаламжануудые дбареэ хүгжөөлгэдэ ханагүйгөөр хэрэглэнэ. нигэжэ хүдөө ажаһан продукци үйлэдбэгэ ба гүрэндэ худалдаг. Сиратай урганагүй. Газар тарыалан эрхилэл-

Аймагай ажахынуудта эхэ мал олоороо һубайрна, түл түрэсэ үхэл гарзада ороно. Үнгэрэгшэ жэлэй туршада зуун үнеэн, гунжан бүриһөө миил 50 тугал, зуун эхэ хонин б ү х э н-һөө оройдоо 59 хурьган түлжүүлэгдэһэн байна. Үнеэд, гунжад саг соогоо ороондо оруулагданагүй. Үнгэрһэн намартаа хони үрэжүүлхэ түсэб дүүргэгдээгүй үлөө. Нёдондо абтаһан тугалнуудайнь 15 процент, хурьгадайнь 12 процент үхэл гарзада оруулагдашоо.

Аймагай совхозуудта мал ажалай продуктнуудые абалга дээшэлүүлхэ, тэрэнэй өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, шанарыень һайжаруулха арга болөмжонууд мууса хэрэглэгдэнэ. 1976 ондо эндэхи совхозууд гүрэндэ һү, мяха худалдаха, үхэрэй тоо олошоруулха түсэбөө дүүргээгүй һэн. Үнгэрэгшэ жэлдэ эдэнэр гүрэндэ мяха худалдаха, үхэрэй тоо олошоруулха түсэбөө баһа бэелүүлжэ шадаагүй.

Ниитын малай тэжээлээр мууса хангагдаһан байбашье, аймагай хүтэлбэрилхэ зургаанууд үбэлжэлгээ һайнаар эмхидхэхэ, тэжээлээ ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ гэжэ оролдоногүй. Худанай совхоздо хонидынь декабриин эхиһээ нэмэлтэ тэжээлдэ хүртэжэ захалаа. Теэд ороохо тарыа болон һоломониинь тэрэл зандаа, бутаргагдангүй, хэршэгдэнгүй үгтэнэ. Бүдүүн тэжээл хэршэхэ машинануудынь худэлгэгдэнэгүй. Нарһанай шэлбэһэ тэжээлдэ хэрэглэхээр бэлэдхэхэ худэлмэри муугаар э м х и д х э г д э н э. Ушар иимэһээ мал тамираа алдана, һүн урдынхиһаа бага һаагдана, худалдагдана.

Үрэнгэ өөдэлөөгүй байһанай үршаһаа, мүн агротехническэ хэмжээ ябуулгануудай хүсэд дүүргэгдэдэгүйһөө боложо, үнгэрэгшэ жэлдэ ороохо тарыанай болон тэжээлэй ургамалнуудай ургаса тон муу байшоо.

Аймагай совхозуудта мал ажалай продуктнуудые абалга дээшэлүүлхэ, тэрэнэй өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, шанарыень һайжаруулха арга болөмжонууд мууса хэрэглэгдэнэ. 1976 ондо эндэхи совхозууд гүрэндэ һү, мяха худалдаха, үхэрэй тоо олошоруулха түсэбөө дүүргээгүй һэн. Үнгэрэгшэ жэлдэ эдэнэр гүрэндэ мяха худалдаха, үхэрэй тоо олошоруулха түсэбөө баһа бэелүүлжэ шадаагүй.

Гүрэндэ худалдагдаха малые шахан таргалуулха, бэлэдхэлэй пунктда һайн шанартай, зүбөөр илгагдаһан ноохо тушааха эрилтэнүүд дүүргэгдэнэгүй. Тингэжэ үнгэрһэн жэлэй түрүүшын гурбан кварталда тушаагдаһан үхэрнүүдэй гурбанайнь нэгэ хуби туранхай байшоо. Үхэрнүүдынь дунда эзргээр 308 килограмм шэгнүүртэйгээр худалдагдаа. Бэлэдхэлэй пунктда оруулһан ноо. ноойнь 45 процентнь эл-дэб дутагдалтай байгаа.

Совхозуудай үйлэдбэрилһэн продукциин өөрынь үнэ сэн жэл бүри өөдөөл гаражa, тэрэниие худалдажа олоһон мүнгэниинь гаргашаяа харюулнагүй. Тингэжэ 1976 ондо эндэхи совхозууд 3.769 мянган тү-

хэриг гарзатай гараһан байбал, тэрэнь үнгэрэгшэ жэлдэ 5 миллион гаран түхэригтэ хүрэхөор багсаагдана. Үйлэдбэриин хэрэглэмжэдэ гүрэнһөө урьһаар абаһан үри шэринь баһал ехэ, 7,6 миллион түхэриг болоһон.

Техникэ ашаглалгаар мүн лэ олон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Тракторнууд олон халаанда миин зогсоогдоно «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй хүсөөр. трактор, машинада техническэ харуурһалга хэхэ эрилтэ бэелүүлэгдэнэгүй.

Совхозуудта кадрнуудые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилха, ажалшадые экономическа эрдэмдэ һургаха хэрэгтэ анхарал бага табигдана. Совхозуудта ажалладаг 600 механизаторнуудай дунда ороодоо 17 эхэнэр бии.

Хүдөө ажахын үйлэдбэри хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилэгдэнэ, ажалай бүтээсэ бага байһан зандаа. Энээнһээ боложо ажалай түлөөһэн ажалай бүтээсэнһээ түргэнөөр ургана. Зарим ажахыда бии байгаа оньһон түхеэрэлгэнүүд муугаар хэрэглэгдэжэ, мал ажалда гаргашалагдаһан ехэ мүнгэ зөөри ашаяа харюулнагүй.

Хэжэнгын аймгүйсэдком, мүн республикын Хүдөө ажахын министерство, «Овцепром» болон «Скотопром» нэгэдэлнүүд өөһэдынгөө харыята совхозуудта үйлэдбэреэ цехэй гуримаар хүтэлбэрилхэ, чек хэрэглэжэ тоосоо арга үргэнөөр нэбтэрүүлжэ шадаагүй. Энэ шэнэ гурим Загаһатын совхоздо хэрэглэгдэжэ захалаад, хүсэндөө хүргэгдөөгүй орхигдошоо.

Эдэ бухы дутагдалнууд туша республикын Министр-

нүүдэй Совет тээсгэн абаһан өөрынгөө тогтоол дотор онсолон зааһан байна. Тиихэ зуураа Хэжэнгын аймгүйсэдком, тэрэнэй хүдөө ажахын управлени совхозуудаа һайнаар хүтэлбэрилнэгүй, тэдэнэй экономикые гүнзэгыгөөр мэдэнэгүй, шэнжэлнэгүй, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табинагүй гэжэ тэмдэглээ.

Тогтоол дотор заагдаһан дутуу дунданууды дары усадхаха, хүдөө ажахын үйлэдбэриие түргэнөөр хүгжөөхэ, тусхай шэглэлтэй болгохо, үйлэдбэриин ашаг үрэ, продукциин шанар дээшэлүүлгэдэ аймагай ажаллашадай хүсые элсүүлхэ, КПСС-эй Буряадай обкомой VI пленумэй шиидхэбэри заабол бэелүүлхэ эрилтэ республикын Министрнүүдэй Совет аймгүйсэдкомой урда табиһан байна.

Тиихэдээ тарыалангай хубаарилгые нарижуулан һайжаруулха, орооһо тарыанай болон олон жэлэй ногооной эрхим үрэһэтэй болохо, хурьһэ хамгаалха гуримаар газараа элдүүрилдэг болохо хэрэгтэ онсо анхарал хануулагдаа. Мүн мелиораци хэжэ һайжаруулһан газараа зүбөөр ашаглаха, тэрэниие саг үргэлжэ харууһалха, үйлэдбэриин түсхай бригада байгуулха хэрэгтэй,

Тэрэшэлэн 1978 ондо аймагай бухы трактор, машинануудта, лугомелиоративна техникэдэ, малай фермэнүүдтэ тодхоогдоһон түхеэрэлгэнүүдтэ болон тэжээл буйлуулдаг агрегадуудта «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй хүсөөр техническэ харуурһалга хэдэг болохо туша тогтоол дотор заагдаһан байна.

МҮРЫСЭДЭГ ОБЛАСТИИН ҺОНИН

СОВЕТ АЖАБАЙДАЛАЙ ШӨНЖЭ ТУХАЙ

Партийн XXV съездын материалнуудые шудалдаг лектори хоёрдохи жэл Шэтэдэ худэлжэ байна. Уралсалай шэнэ жэлэй түрүүшын хэшээл дээрэ түүн эрдэмэй кандидат, политехническэ институтай ведрые даагша В. И. Алёшкин «Совет ажабайдалай үндэсэ түхэл — социализмын агууехэ туйлалта» гэжэ элидхэл хэбэ.

Партийна ба совет эмхидгааануудай худэлмэрилэгдэг, предприяти болон бүгааануудые хүтэлбэрилэгдэг, областиин түбэй проагандистнар, политинформторнууд энэ лекториде ордаг юм.

ҺАИН ХЭРЭГҮҮДЫЕ ҮҮСХЭГШЭ

Облгүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй управлениин соёлай байшанда эхэнэрнүүдэй «Забайкалочка» клубай түүрүүшын заседани болобо.

Таарруулан зохёогдоһон үдэл соо дотоодын хэрэгүүдэй управлениин начальникай орлогшо Ю. Ф. Касьянов бүлэ дотор эхэрэй үүргэ тухай, дотодой ахамад архитектор А. К. Анипко Шэтэ ото тухай хөөрэбэ. Энэ үдшэ 1978 ондо үмдэхэ хубсаһанай түхэл янзануудые харуулалгаар түгэсөө. Тэрэниие оёдолой «Искра» хэгэдэлэй худэлмэрилэгшэд хидхэһэн байна.

Һонирхолтой энэ хэрэгые управлениин эхэнэрнүүдэй совет эмхидхээ. Энэ клубта үхибүүдэй зохёохы ажалай выставкэ һаяхан үнгэргөөгдөө. Тус зургаанда ажаллагшадай үхибүүд 40 гаран зураг, модоор хэһэн ба шабар бүтээлнүүдые, нэхэжэ оёһон юумэнүүдые эндэ табяа.

«НАЖДАГАЙ» 500-дахи НОМЕР

Балейн автотранспортна предприятидэ гарадаг «Автомобилист» гэжэ ханын газетэ олоной һайшаалда хүртэдэг юм.

Коллективэй түрүүшүүл, уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшод тухай энэ газетэ хөөрэдэг. Газетэ өөрын «Наждак» гэжэ сатирическэ хабсаргалтатай юм. Уншагшад энээниимень хүлеэжэ ядаг байдаг. Жэлэй туршадэ 20—28 номер гарана. «Наждак» хадаа ажалай болон ниитын гурим эбдэгшэдые, мүн залхуу хойрог хүдэлмэришэдые шүүмжэлдэг юм.

Тэрэниие эмхидхэгшэ болбол шөмэглэн зураашa И. С. Зеленецкий юм. Эндэ «Автомобилист» газетэ гаргагшад тэрэнэй хабсаргалтын 500-дахи номерой баяр тэмдэглээ.

ЖОЛООШОНОЙ ТУИЛАЛТА

1954 ондо Совет Армиһаа табигдаһан сагһаа эхилээд Евгений Поликарпович Косяков Шилкын автотранспортна предприятида таһалгаргаагүй ажаллаһа. Мүнөө тэрэнэй ажалай дэбтэртэ гансал нимэ тэмдэг бии: «Жолоошоноор абтагдаа». Зүгөөр олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө 36 дахин урмашуулагдаа гэһэн мүрнүүдые эндэнь уншахат.

Һүүлэй жэлдэ Евгений Поликарпович автобус жолоодожо, 21 хүнһөө бүридэһэн бригада хүтэлбэрилнэ. Ойн баярай жэлдэ Е. П. Косяков ехэ амжалта туйлаа. Тэрэ хэдэн жэлэй туршада капитальна заһабарилгагүйгөөр ашаглажа байһан автобусоо 250 мянган километртэ ябуулба.

ХҮНДЭТЭ ШАГНАЛ

Нерчинскын хизаар орокоо шөнжэлдэг музейн коллектив совет обществын түүхэ шөнжэлдэг таһагуудай областиин харалгадэ районуудай музейнүүдэй дундаһаа илажа гараа. Облгүйсэдкомой соёл культурын управлениин бэ туе һалбариин худэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой Хүндэлэлэй грамотаар энэ коллектив шагнагдаа. Музейн директор Валентина Петровна Диденко энэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, амаралтын байшанда ошохо түлөөһэгүй путёвкодо хүртэбэ.

(«Забайкальский рабочий» газетэһээ абтаба).

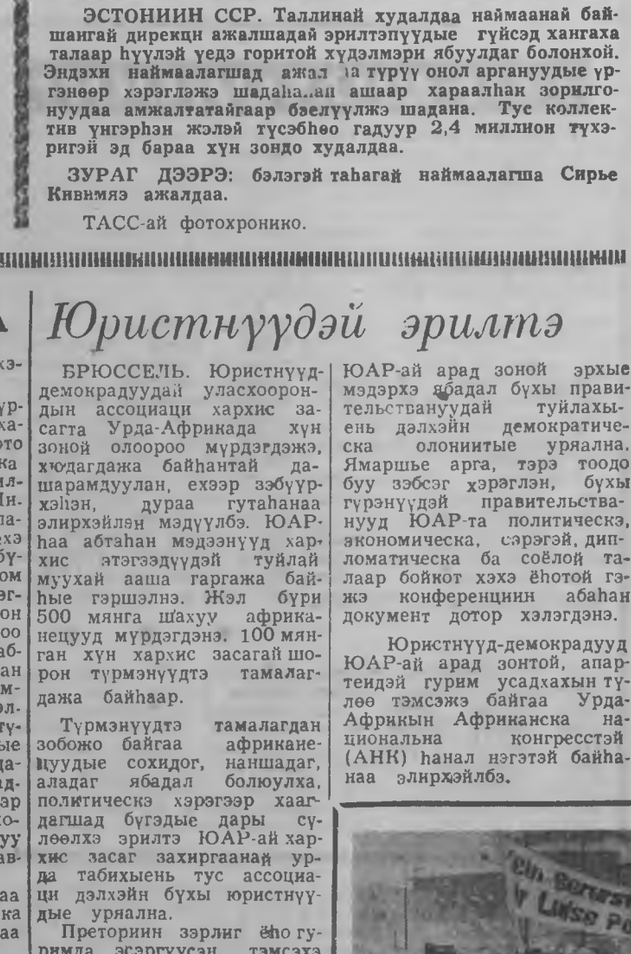

ЭСТОНИИН ССР. Таллинай худалдаа наймаанай байшангай дирекци ажалшадай эрилтэпүүдые гүйсэд хангаха талаар һүүлэй үедэ горитой худэлмэри ябуулдаг болонхой. Эндэхи наймаалагшад ажалаа түрүү онол арганууды ургэнөөр хэрэглэжэ шадаһанаа ашаар хараалһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ шадана. Тус коллектив үнгэрһэн жэлэй түсэбөө гадуур 2,4 миллион түхэригэй эд бараа хүн зондо худалдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бэлэгэй таһагай наймаалагша Сирье Кивимяэ ажалдаа.

ТАСС-ай фотохроника.

Финляндида Совет выставкэ нээгдэбэ

ХЕЛЬСИНКИ. «Совет Сибирь болон Алас-Дурна зүг» гэһэн фотовыставкэ СССР-эй ба Финляндиин гүрэнэй тугуудаар шөмэглэгдэһэн выставкын «Югендсали» зал соо нээгдэбэ.

Финляндиин гэгээрэлэй хоёрдохи министр К. Кивисте выставкэ нээгээ. Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойе, Финляндиин гүрэнэй бээ даа-han байдалтай болоһоор 60 жэлэй ойе манай оронуудые нёдондо тэмдэглээ һэн гэжэ тэрэ хэлэбэ. Октябриин революци дэлхэйн түүхэдэ шэнэ үе саг нээгээ. Манай зуун жэлэй эхиндэ хаанта засагай эгээл заха газар байһан, айхабтар ехэ арга боломжотой хизаар болохо Сибирь болон Алас-Дурна зүгые шэнэдхэн хубилгаха талаар айхабтар ехэ ажал ябуулгын эхиие Советскэ Союзда тэрэ табиһан байгаа.

ХОЁР ОНДОО ХАНДАСА

ДЕЛИ. «СССР болон США-ай Индиин тогтоohон экономическа харилсаае зэргэсүүлэн шэнжэлэлгэ» гэһэн гаршаг доро Делиин «Стерлинг паблишерз ЛТД» хэблэл Индиин элитэ мэдээжэ экономист, Индиин Коммунис партиин (КПИ) национальна советдэй гэшүүн Садхан Мукерджиин номые хэблэн гаргаба.

СССР болон США хүгжэжэ байгаа оронуудта тад ондоогоор хандадаг хоёр дэлхэйе элирхэйлэн харуулна. Индитэй эдэнэй хэдэг экономическа ба худалдаа наймаанай харилсаа холбоон энээниие эли бодоор гэршэлнэ гээд автор бэшэнэ. Индиин-совет харилсаанай үндэһэ һуури адли тэгшэ эрхэдэ, али алиндань ашатай туһатай байлгын ёһо гуримда түшэглэнэ. Колониальна дарлалта мүлжэлгын хойшолонгуудые дары түргөөр усадхахадань, хүгжэлтэ дэбжэлтэ туйлахадань Индидэ шадаал һаа түргөөр туһалха гээшэ СССР-эй нэрэ хүндын хэрэг болоно.

Нүгөө талаһаа, дүй дүршэл болон статистикын харуулһанай ёһоор, Холбоото Штадуудтай экономическа худалдаа наймаанай харилсаануудые тогтооходоо, Инди хододоо гарзатажа һаладаг байна. Эндэ США ехэ ашаг олзо абахые али бүхы аргаар оролдодог юм гээд С. Мукерджи тэмдэглэбэ. 1960 онһоо 1967 он болотор США-гай хонжоо наймаашаа Индиһээ айхабтар ехэ ашаг олзо абаһан байна. Американ «туһаламжа» тухай США-да хөөрэлдэхэ дуратай. Американ түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые үнэтэй сэнтэйгээр худалдажа абахыень Индиие баадхадаг байгаа. Индидэ хүшэр хүндэ жэлнүүдэй оршоходонь, США хододоо хажуу талада үлэдэг һэн гээд автор тэмдэглэнэ.

Индиин-совет худалдаа наймаанай ба экономическа харилсаа холбоон саашадаа һайнаар хүгжэхэ аргатай.

Юристнүүдэй эрилтэ

БРЮССЕЛЬ. Юристнүүд-демократуудай уласхоорондын ассоциаци хархис засагта Урда-Африкада хүн зоной олоороо мүрдэгдэжэ, хүдагдажа байһантай дашарамдуулан, ехээр зэбүүрхэһэн, дураа гутаһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ. ЮАР-һаа абтаһан мэдээнүүд хархис этэгээдүүдэй туйлай муухай ааша гаргажа байһые гэршэлнэ. Жэл бүри 500 мянга шахуу африканецууд мүрдэгдэнэ. 100 мянган хүн хархис засагай шорон түрмэнүүдтэ тамалагдажа байһаар.

Түрмэнүүдтэ тамалагдан зобожо байгаа африканецуудые сохидог, наншадаг, аладаг ябадал болюулха, политическэ хэрэгээр хаагдагшад бүгэдые дары сүлөөлхэ эрилтэ ЮАР-ай хархис засаг захиргаанай урда табихыень тус ассоциаци дэлхэйн бүхы юристнүүдые уряална.

Преториин зэрлиг ёһо гуримда эсэргүүсэн тэмсэхэ ЮАР-ай арад зоной эрхые мэдэрхэ ябадал бүхы правительстванудай туйлахыень дэлхэйн демократическа олониитые уряална. Ямаршье арга, тэрэ тоодо буу зэбсэг хэрэглэн, бүхы гүрэнүүдэй правительстванууд ЮАР-та политическэ, экономическа, сэрэгэй, дипломатическа ба соёлой талаар бойкот хэхэ ёһотой гэжэ конференциин абаһан документ дотор хэлэгдэнэ.

Юристнүүд-демократууд ЮАР-ай арад зонтой, апартеидэй гурим усадхахын түлөө тэмсэжэ байгаа Урда-Африкын Африканска национальна конгресстэй (АНК) һанал нэгэтэй байһанаа элирхэйлбэ.

ГОЛ ШУХАЛА ЗОРИЛГОНУУД

НЬЮ-ЙОРК. ООН ой экономическа ба социальна Советэй (ЭКОСОС) эмхидхэлэй сесси 1978 ондо ЭКОСОС-ой бэелүүлхэ хүдэлмэриин программые тодорхойлоод, тэрэниие аша үрэ ехэтэйгээр бэелүүлхэ харгы зам хараалаа. Байгша ондо ЭКОСОС үнэн зүб ябадалай үндэһэ һуури дээрэ уласхоорондын экономическа харилсаае һайнаар табилгада ехэ удха шанартай эгээн шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ гол анхаралаа хандуулха байна.

Уласхоорондын экономическа харилсаае шэнэдхэн һайжаруулгада туйлагдаһан хүгжэлтэ дэбжэлтэ шахардуу байдал һуларуулгые гүнзэгырүүлхэ арга олгохо байна гэзд ЭКОСОС-ой түрүүлэгшэ, Ямайкаһаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ Д. Милз мэдүүлээ.

Уласхоорондын экономическа харилсаае үнэн зүбөөр, адли тэгшэ эрхэтэйгээр хүгжөөхэ асуудалнууд ЭКОСОС-ой гол анхаралда байһаар гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ Е. Н. Макеев тэмдэглэбэ. Энэнь арад бүхэнэй аша туһада, эб найрамдал болон уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлгэдэ харюусаха байна.

УЛАСХООРОНДЫН ШӨНЖЭЛЭЛ

ИЗРАИЛЬ: УРДЫНХИДААЛ АДЛИ ХҮСЭРХЭЛГЫН ХАРАА БОДОЛ

Булимтаран абтаһан араб газарнууд туша, тусхайлбал, Синайн хахад аралай эзэмдэгдэһэн хуби туша баримталдаг булимтархы хуушанайнгаа политика үргэлжэлүүлхын тулада Израилиин зонхилхы бүлэгүүд һүүлшын үдэрнүүдэй үедэ шаг шууяата ябуулга дэлгэрүүлһэн байха юм. Энэ райондо Израилиин сэрэгжүүлэгдэһэн шэнэ хэдэн тосхонуудые байгуулха тухай мэдээсэлнүүд албан засагай хэблэлдэ захиралтаар бии болоһон шэнгеэр дээрэ дээрэһээ тунхаглагдаба. Харин премьер-министр Бегин өөрөө нигэжэ батадхан хэлээ: Синайда бии байгаа тосхонууд Египедэй табидаг эрилтын ёһоор «үгы хэгдэхэгүй, харин улам бэхижүүлэгдэхэ юм».

Израилиин булимтархы аашануудай шэнэ долгин яһалашье тодорхой уг зорилготой байна. Энэ долгин хадаа «Бегинэй түсэбөөр» Египедэй политическэ бүлэгүүдэйхидэй дураа гутажа байһандань Тель-Авивай үгэһэн нэгэ ёһоной харюу болоно гээшэ. Исмаилида президент Сададтай хэнэн һаяын хэлсээнүүд дээрэ Бегин энэ түсэб дурадхаһан байгаа. Каирта ба Иерусалимда Египедэй, мүн Израилиин оборонын болон гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй болохоёо байгаа сепаратна хэлсээнүүдэй эзлжээтэ шатын урда тээхэнэ Тель-Авивай нимэ шууяа дэлгэһэниинь дэмы бэшэ.

Тиимэ болохолоороо, Израилиин хүтэлбэрилэгшэдэй эрхилдэг ябуулганууд —Синай дээрэ израилиинхидай эзэмдэн байлгые усадхаха туша табидаг эрилтэнүүдээ эдэ хэлсээнүүдэй үедэ бүри хизаарлахыень Египедэй талые баадхаха гэһэн нэдэлгэ, политическэ занал-тын али нэгэн түхэл маяг болоно гээшэ. Хэрбээ Египедэй зүбшөөлөө үгөөгүй һаань, Тель-Авивай толгойлогшодой даншье һаа элеэр тэмдэг үгэһэнэй ёһоор, Израиль энэ райондохи байра байдалаа улам бэхижүүлхэ, саашадаа буулта хэхэ туша мүнөөнэйхидэ орходоо бүри үгэдэ орошогүй болохо юм.

Израилиин галзуу этэгээдүүдэй гарганан нимэ убайгүй ябадалынь дэмы бэшэ. Иимэ убайгүй ябадалынь Египедэй хүтэлбэрилэгшэдэй 'баримталдаг мүнөөнэй хараа бодолой өөдэгүй һуда байһанһаа шалтагаална бшуу. Эдэ хүтэлбэрилэгшэд араб гүрэнүүдэй нинтэ нэгэн фронтһоо Египедые таһалан гаргаад, американ дипломатнин хайра үршөөлдэ найдажа байха юм. Өөрынь үнэн сэхэ союзник бологшо Израилиин аша туһада хоро хүргэмөөр юумэ США-гай үшөө нэгэтэшье хээгүй байгаашье һаань, Египедэй хүтэлбэрилэгшэд нигэжэ эрэмшэжэ байна. Сепаратна хэлсээнүүдэй үрэ дүнгүүдтэй өөһэдынгөө нэрэ хүндые холбоод, Каирай хүтэлбэрилэгшэд өөһэдыгөө Израилиин толгойлогшодһоо дулдыданги байдалда оруулжархёо. Харин тэдэнэй бүхы хүсэл бодолынь үнэн зүб эб найрамдал тогтоохо бэшэ, харин булимтаран абаһан араб газар дээрээ өөһэдынгөө эзэрхэн байлгые «хуулита болгохо», мүнхэл. э хэрэгтэ зорюулагдана.

Иерусалимда ба Каирта зарлагдаха хэлсээнүүд дээрэ «хатуу шанга наймаасалдаанай» болохо байһые Тель-Авивай толгойлогшод уридшалан хэлээ. Тиигэжэ тэдэнэр урдынхидаал адли хүсэрхэлгын харааа бодол баримталха һанаатай байһанаа ойлгуулба гээшэ бээ. Теэд ондоошье байхань аргагүй ха юм. «Амгалан ёһоной үүсхэлни» Израилиин политическэ хараа шугамые яагаадшье һаань хубилгаха байха гэжэ Сададай һанамжалһан хараа бодол үндэһэ баримтагүй байшоо. Сепаратна хэлсээнүүдэй үшөө үргэлжэлүүлэгдэжэ байгаашье һаань, энэ хараа зам хадаа Дүтын Зүүн зүгтэ бата бэхи, үнэн зүб эб найрамдал тогтоожо шадахагүй гэжэ мүнөө эли тодо болонхой.

ЭНЭ ЗУРИШЭЛДӨӨЕ ХЭН ХҮСЭНЭБ

Һүүлшын үедэ Вьетнамай Социалис Республика болон Кампучи хоёрой хоорондохи харилсаануд эрид шангадаһан байна. 1975 онһоо хойшо үргэлжэлжэ байгаа хилэ дээрэхи туласалдаад абалган энэ жэлэй эхин дээрэ гайтай ехэ зэбсэгтэ тулалдаан болотороо һүжэржэ, хоёр талаһаа нилээд олон хүнүүд алуулһан байха юм. Вьетнамтай тогтоohон дипломитическа харилсаагаа Кампучи саг зуура таһалдуулба.

Юун дээрэһээ энэ зүришэлдөөн гарааб?

Хэдэн олон үеын турша соо Кампучиин газар дээрэ, илангаяа хилэ шадарай районуудта, хахад миллион шахуу вьетнам хүн зон ажаһуудаг байгаа. Империализм ба колониализмда эсэргүү Кампучиин арадай хэнэн тэмсэлдэ эдэ вьетнам хүн зоной олонхинь эгээл эдэбхитэйгээр хабаадалсаа бэлэй. Кампучиин бэеэ даанхай байдалтай болоһоной һүүлээр удангүй хилэ шадар туласалдаад абалган үзэгдэжэ эхилээ һэн. Хэдэн зуугаад жэлдэ ажаһуужа байһан газар дээрэһээнь вьетнамайхидые намнажа захалһан юм. Тэдэнэй олохон зониинь алуулһан байгаа. Бусад зоной-ньхуби заяан мүнөөшье хүрэтэр мэдэгдэнэгүй.

Колониальна үе саг һаа уг залгамжалан үлөөгдэһэн хоёр ороной хоорондохи хилэ тухай асуудалай гуримшуулгдаагүй байһан ушар, тэрэшэлэн хэлсээнэй столой саана һуужа, тэрэниие шидхэлгэһээ Кампучиин талын арсаһан ушар энэ зүришэлдөөнэй шалтагаанууудай нэгэниинь болоно.

Гэхэ зуура СРВ ба Кампучи хоёрой өөһэд хоорондын харилсаануудай асуудал хилэ тухай арсалдаагаар, тэдэнэй хэды шанга, орёо хүндэ байгаашье һаань, дүүрэдэггүй юм. Эдэ үйлэ хэрэгүүдэй ара таладань Пекин али болоо байдаг. Тэрэ хадаа энэ зүришэлдөөе бүри һүжэрөөхыень Кампучиин засагаархидые али болохоор тухирдаг, тэдэндэ али бүхы дэмжэлгэ үзүүлдэг байна. Кампучиин сэрэгүүдэй талада ороод, энэ зүришэлдөөндэ хитад сэрэгшэдэй сэхэ хабаадалсаһан тухай олон тоото ушар баримтанууд гэршэлнэ. Кампучиин плендэ ороһон сэрэгшэдэй дунда хитад сэрэгэй советнигүүд бии гэжэ хилын саанахи хэблэл мэдээсээ һэн. Тиихэдэнь пекинайхид эдэ мэдээсэлнүүдые буруушаахашье гэжэ һэдэгүй юм.

СРВ ба Кампучи хоёрой хоорондо гараһан энэ зүришэлдөөндэ Хитадай дүүрэдэг хорото үүргэ хадаа Зүүн-Урда Азида Пекинэй хүтэлбэрилэгшэдэй ябуулдаг мэдээрхэн зонхилдог политикые элирхэйлэн харуулна. Энэ хадаа дэлхэйн тус райондо Вьетнамай Социалис Республикын нэрэ хүндын ба нүлөөнэй ургалтада һаад ушаруулха гэһэн Пекинэй бэелүүлдэг ябуулгануудай нэгэниинь болоно.

Тиимэһээ ЮПИ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Вашингтондохи «тусхай албанай хүнүүдэй Индохитадта болоо байгаа үйлэ хэрэгүүд тушаа сэдьхэлээ хананги байһанаа далдалан нюудаггүй шахуу» байдагынь дэмы бэшэ. Харин национальна аюулгүй байдалай талаар США-гай президентын туһалагша З. Бжезинский сэб сэхэ шахуу нигэжэ мэдүүлээ: үйлэ хэрэгүүдэй нимэ хүгжэлтэ Холбоото Штадуудай политикын аша туһатай тааралдана.

Хоёр талын аша туһые харалсажа байгаад, бүхы арсалдаата асуудалнуудые столой саана һуужа гуримшуулхын, энэ зүришэлдөөе дары түргөөр болюулхын түлөө социалис хани нэгэдэлтэ ороноуд тэмсэнэ. СРВ-гэй правительство тиимэ хэлсээнүүдые хойшолуулангүйгөөр эхилхэ гэһэн дурадхал оруулаа. Энэ зүришэлдөөе үргэлжэлүүлбэл, имагтал хүршэ хоёр ороной дайсадай аша туһатай тааралдаха байна.

ДОЛЛАР ХАМГААЛГАДА ОРОБО

«Американ валютын харилсаан андалдалгын сэн хэм соонь байлгаха» тухай США-гай президент Дж. Картерай мэдүүлгэ хэбэшье, капиталис дэлхэйн валютна гол биржэнүүдтэ американ федеральна нөөсэ системын (ФРГ) горитой ехэ мүнгэ гаргажа хаябашье, үнгэрһэн долоон хоногой эсэс багта долларой сэн дахинаа доошоо ороһон байха юм.

Юун болоо гээшэб? Баруун оронуудай гол валюта яахадаа жэл шахуу саг соо таһалгаргаагүйгөөр тогтуури, тогтосогүй болобоб?

Долларой сэнгээ буурахадань, Вашингтон түрүүшын үедэ ханамжагүйгөөр хандадаг байгаа. Хараа бодолынь юрэ хирын байһан юм. Долларой үнэ сэнгэй доошоо ороходо, газаашань гаргагдадаг эд бараанай сэн тэды шэнээнээр үнэгүй болоно, тиихэлээрээ эдэ эд бараанай наймаалсалдаха шадабаринь дээшэлнэ бшуу. Тиихэтэй хамта США-гай үрдилдэн тэмсэдэг гол гүрэнүүдэй — Японой ба Баруун Европын — валютын сэнгэй зарим тэды дээшэлхэдэнь, американ дэлгүүр дээрэ гаргагдадаг тэдэнэй эд хэрэгсэлнүүд үнэтэй болодог байна.

Иимэ аргаар американ эд бараа газаашань ехээр гаргаад, ондоо тээһээ өөртөө багаар асаруулаад байхада. Вашингтоной һанамжын ёһоор, долларой сэнгэй бууралгын гол шалтагаан США-гай худалдаа наймаанай балансын гарзаталга усадхаха ёһотой байгаа. Харин энэ гарзань үнгэрэгшэ жэлэй эсэс багаар һүрөөтэй ехэ — 30 миллиард болоо һэн.

Гэхэ зуура өөрынгөө валютые «өөһэдөө эмшэлхэ» гэһэн американ захиргаанай хараа бодол тэрэниие «элүүржүүлжэ» шадаагүй, харин баруун оронуудта экономическа болон политическэ гайтайхан орёо хүндэ байдал тохёолдуулаа.

«Юумэ хэнгүй байха» гэһэн Вашингтоной зорюутэ ябуулдаг политика аюултай туйлдаа хүрөөд байна. Гадаадын экономическа булимтаралта хэхэ эрхэ байдалайнгаа мууданаанда үнэхөөрөө һанаата болоһон Баруун Европын гүрэнүүд ба Японтой бүри шангаар арсалдахэ хёморолдохо ушартай болонхой юм. Энээнһээ байтагай, американ экономическа дипломатние заатагүй дэмжэдэг Саудовска Аравнин король Халедшье хүрэтэрөө США-гай президентын һая хэнэн аяншалгын үедэ Эр-Риядта уулзахадаа, тэрөөндэ али тодоор нигэжэ ойлгуулаа һэн: американ валютын сэнгэй дам саашадаа бууража байһан ябадал Америкын экономикодо Саудовска Аравнин зонхилогшодой оруулһан «нефтедолларһоо» абтадаг олзо доходые улам бага болгоно. Энэ ушар Вашингтондо мүнөө хүрэтэр аша туһатай байһан нефть худалдадаг политикаяа хубилгаха тухай бодомжолхыемни баад, хаха байха гэжэ король тэмдэглээ.

Эгээл тиимэһээ энэ жэлэй эхин дээрэ американ захиргаан эдэбхитэйгээр «ажаглан харалгын» тактикаһаа долларые эдэбхитэйгээр хамгаалгада орохо, долларые хэм хэмжүүр соонь байлгахын тулада өөрынгөө, мүн бусад оронуудһаа абаһан валютна нөөсэнүүдээ хэрэглэхэ баатай болоо һэн. Энээнэй эсэстэ долларой сэн түрүүшээр тогтууритай болоһон, тингээд һүүдээрнь дахинаа буураһан юм.

С. СТОКЛИЦКИЙ,
Н. ЗАБОРИН,
О. АНИЧКИН.
(ТАСС).

Баруун Германиин түрүү үзэлтэй олонхитэ «ондоогоор бодомжолдог» хүнэй эрхые хаһаха ябадалые буру

НЮТАГ НЮТАГАЙ ХҮНИЙ

ГАЛАЙ АЮУЛ САРАГДАА

Макаринино тосхондо ажаһуудаг Валентина Петрова үхэр малаа эдеэлүүлхэеэ газаашаа гараһан. Энэ үедэ гэртээ үлэһэн дүрбэн үхибүүдынь зуруулай модо аһаагаад, шалын забһар уруу хаяжа наадаба ха. Уданшьегүй гэрээрнь утаан дүүрэжэ, шала доронь гал носошобо.

Эгээл энэ үедэ гэртээ ороһон эзэн эхэнэр үхибүүдээ хуу газаашань гаргажа, туһаламжа бэдэрэн үйлсэдэ гүйжэ гараба. Тиин үйлсөөр үнгэржэ ябаһан «ЗИЛ-130» түхэлэй машина зогсоожо, галай түймэр саралсахыень гүйһан байгаа.

Машинаар ябаашад түргэн гүйлдэжэ ошоод, гэрэй зарим эд бараа газаашань гаргаба. Түймэр уһаар сарахаар бэлдэлгэ хэгдэжэ эхилбэ. Петровтонтой хүршэ һуудаг айлнуудай эзэн эхэнэрнүүд М. Осипова, И. Чиркова, Л. Плеханова, В. Коневина гэгшэд түймэр саралгада шадал соогоо туһаламжа үзүүлээ. Иигэжэ галай аюул олоной туһаламжаар сарагдажа, ехэ хохидол ушаруулбагүй.

Н. ГАЛДАНОВ.

«Байгалай долгинууд»

Манай Буряад ороной хүршэ—Тувын АССР-эй номой хэблэлээр «Байгалдын чалгылары» («Байгалай долгинууд») гэһэн шэнэ ном барлагдан гараба.

Энэ ном соо Буряадай хэдэн үеын поэдүүдэй шүлэгүүд, уран зохёолшодой рассказууд оруулагданхай.

Буряадай уран зохёолой үндэһэ һуури табигша Х. Намсараевай, мэдээжэ поэдүүд Б. Базарон, Б. Абидуев, Ш. Нимбуев, Ц. Галсанов, Ч. Цыдендамбаев, Д. Мадасон, Ц. Номтоев, Ц-Д. Дондокова болон бусадай шүлэгүүдые тува хэлэн дээрэ уншажа болоно. Мүн поэдүүд Н. Дамдинов, Д. Жалсараев, Ч-Р. Намжилов, Ц-Ж. Жимбиев болон бусадай шүлэгүүдээр Тувын уншагшад һонирхохо байха. Мүн Х. Намсараевай, Ц. Галановай, Ц. Дамдинжаповай, Ц. Шагжинай рассказууд, энэ ном соо оруулагданхай.

Хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат Г. Туденовэй «Буряад совет литература» гэһэн статьягаар энэ ном нээгдэнэ.

Буряад уран зохёолшодой зохёолнуудые С. Тамба, Ю. Кюнзегеш, Ч. Серен-оол, Э. Кечил-оол, М. Доржу, В. Монгут болон бусад тува хэлэн дээрэ оршуулаа.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

МҮЛЬҺЭТЭ ХАРГЫГААР...

Саһа, мүльһөөр хушагдаһан халтируухай харгыгаар хэдэн машинэ һубарилдана. Энэ хадаа Ахын аймагай түб уруу эдеэ хоолой, эд бараанай зүйл абаашажа ябаһан Буркоопсоюзай машинануд. Дүршэл ехэтэй жолоошод Николай Максимов, Владимир Суржанский, Николай Костриков, Виктор Носов болон бусад Саяан уулын хушэр хүндэ замые гаталжа, аймагай ажалшадта шухала хэрэгтэй эд бараа асаржа байна.

Мүнөө үбэл аймагай магазинуудта 1.200 тонно элдэб ашаан асарагдаха юм. Тиихэдэ 360 мянган тухэригэй хубсаһа хунарай зүйл, 26 мянган тухэригэй мебель хүн зондо дурадхагдаха. Эдеэ хоолой магазинуудта 40 тонно макарон, 60 тонно саахар, мүн бусад эдеэ хоолой зүйл ехээр ороха юм.

Ажалшадай эрилтые хангаха хэрэгтэ гол үүргэ дүүргэдэг автомашинын жолоошод янгинама хүйтэндэ хадалит мүльһэтэ харгыгаар урагшаа дабшаһаар.

К. ТУЛУЕВ.

Улаан-Үдын институдуудта

ПРАКТИКАЯА ТҮГЭСХЭБЭ

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедэй IV, V курсын студентнэр практикаяа түгэсхэбэ. Тэдэнэр хотын, мүн республикын аймагуудай һургуулинуудта түрүүшынгээ хэшээлнүүдые үгэжэ, багшын ажалай богоһо алхаба. Жэшээлхэдэ, Бэшүүрэй аймагай Шэбэртын, Прибайкалиин аймагай Таловкын, Хэжэнгын дунда һургуулинуудта тэдэнэр хүдэлһэн байгаа.

Эрхимээр практикаяа түгэсхэгшэдэй тоодо тус факультедэй түүхын отделенидэ һурадаг студентнэр Н. Мокров, В. Гунтупов гэгшэдые нэрлэмээр. Мүн лэ Таловкын дунда һургуулида ород хэлэ ба литература зааһан Ольга Халзасва «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр практикаяа түгэсхэжэ, һургуулиин дирекциин, методистнарай зүгһөө һайшаалда хүртэбэ.

ВЫСТАВКЭ ҮНГЭРГЭДӨӨ

Тус институдай бүхы факультедүүдэй түлөөлэгшэд студентнэрэй научна бүлгэмэй хүдэлмэридэ хабаадалсадаг юм. Һаяхан эрхим һайн гэгдэһэн зохёохы хүдэлмэринүүдэй выставкэ үнгэргэгдэбэ. Эндэ удха түгэлдэр зохёолнууд эмхи гуримтайгаар олоной анхаралда табигдаа.

Выставкэдэ табигдаһан 500 хүдэлмэри соohоо удхынгаа, гоёолтынгоошье талаар шэнээр нээгдэһэн индустриально-педагогическа факультедэй студентнэрэй хүдэлмэри түрүү һуури эзэлбэ.

ХҮДЭЛМЭРИИН ДҮНГҮҮД

Физико-математическа факультедтэ нээмэл партийна суглаан үнгэргэдөө. Эндэ факультедэй комсомолой организациин хүдэлмэриин дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдээ.

Факультедэй комсомолой комитедэй бюрогой секретарь Виктор Бодров элидхэл соогоо түрүүшын семестртэ студентнэрэй дунда ябуулһан хүдэлмэри тухайгаа тоосоһон байна.

Г. ЦОКТОЕВА.

ХҮГЖЭМ ШАГНАНА

Технологическа институдай 1 курсын студентнэрэй дунда уран һайханай харалга эмхидхэгдээ. Эндэ үнгэргэгдэһэн харалгын дүнгүүдээр хоорой кружогойхид түрүү һууринуудай нэгые эзэлбэ. Тус кружогые В. Б. Буланов хүтэлбэрилнэ.

Мүнөө хоорой кружогойхид Морозовой «Эхэ орон, шамдаа бэлэглэнэб» гэһэн дуунда һуража байнхай.

Л. РУБАН.

АРБАН ГҮЛГЭ АБАБА

Багдаринай ан үсхэбэрилдэг фермэ байгуулагдаһаар үнинэй юм. Хэдэн арбаад жэлэй туршада эндэ халтар хара үнэгэн тэжээгдэжэ, гүрэндэ бага бэшэ олзо доход оруулагдана. Улаан-оорондын аукцион дээрэ эдэ үнэгэдэй арһан үндэрөөр сэгнэгдэдэг.

Мүнөө тус фермэ песецүүдые тэжээжэ, халюурма һайхан үһэтэй арһыень баазада тушаадаг болонхой. Ангуудай абари зан, аяг аашые һайнаар мэдэжэ, эдеэ хоолойнь рацион зүбөөр бэлдэжэ үгэхэ шухала. Тэрэгүй һаа, ангуудаа һайн арһа абахань бэрхэтэй болодог бшуу. Гадна ангуудай байрые саг үргэлжэ сэбэрлэжэ, дэбдихэрынь хуурай байлгаха зэргэтэй. Эдэ бүгэдые баримталан хүдэлдэг хүнүүд тус фермэдэ олон. Фермые даагша А. Г. Манюхина бүхы наһаараа эндэ хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болонхой. Түрүү ан үсхэбэрилэгшэ Д. Будаева һүүлэй үедэ эхэ песец бүхэнһөө 10,1 гүлгэ абажа, амжалтаяа арьбадхаба.

Үнгэрһэн жэлдэ тус коллектив ангай арһа тушаан абадаг Эрхүүгэй баазада оло мянган тухэригэй арһа эльгээһэн юм.

П. КАЗАРИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ан үсхэбэрилэгшэд М. Солодкова, Д. Будаева гэгшэд.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ

Хэжэнгынхид —кубогай эзэд

«Гүрэмэл бүмбэгын» шанда хүртэхын тула республикын эдир хоккеистнүүдэй мүрысөөн Улаан-Үдэ хотодохи транспортын «Локомотив» стадионой елүүр дээрэ боложо дүүрэбэ.

Хэжэнгын дунда һургуулиин команда Прибайкалиин аймагай Таловска һургуулиин эдир спортсменүүдтэй уулзахадаа, жэгдэ һайнаар наадажа, 10:1 тоотойгоор илаһан байна. Хэжэнгын һургуулиин һурагшад В. Прохоров, С. Савватеев гэгшэд тус тустаа 4 бүмбэгэ сохижо оруулаа.

Түнхэнэй Горхоной һургуулиинхид Загарайн аймагай Шулуутайн эдир хоккеистнүүдые 4:3 тоотойгоор шүүбэ. Энэ уулзалгада тэнсүү шанга тэмсэл болоо. Загарайн аймагай түлөөлэгшэд түрүүлэн тоо нээһэн аад, садашадаа эршэээ һуларуулжа, урагшагүйдэһэн байна. Хойто үдэрынь Шулуутайн дунда һургуулиин һурагшад Хэжэнгын хоккеистнүүдтэй наадахадаа, добтолжошье, хамгаалалташье хэжэ шадаха байһанаа харуулаа. Мүрысөөнэй дүүрэхэдэ табло дээрэ «2 : 2» гэһэн тоо аржыба.

Республикын чемпионууд мүрысөөнэй һүүлшын үдэр тодорхо ёһотой болобо. Эндэ тэнсэбэл, Түнхэнэй эдиршүүл чемпион боложо, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын кубогта хүртэхэ байгаа. Зүгөөр хэжэнгынхидтэ гансал илалта хэрэгтэй. Һонирхолтой шанга, тэнсүү мүрысөөндэ Хэжэнгын хоккеистнүүд 5:4 тоотойгоор илажа, урдаа табиһан зорилгоёо дүүргэһэн байха юм.

Илагшад кубогаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа. Вратарь Серёжа Зверёв (Түнхэн), хамгаалагша Серёжа Савватеев, добтологшод Витя Прохоров (хойоулаа Хэжэнгэһээ), Ваня Лебедич (Загарайн) гэгшэд мүрысөөндэ онсо шалгаржа, тусхай шангуудта хүртэбэ.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

Бэе бэедээ айлшаар

Студент бүхэн ГТО-гой тэмдэгтэй болохо гэһэн уряа доро багшанарай институдта тусхай үдэшэ үнгэргэгдэбэ. Иимэ үдэшэнүүдые хирэ хирэ болоод үнгэргэжэ байхадаа, хүршэ—технологическа институдай спортсменүүдые уридаг юм.

Энэ үдэшэлэн зунай үедэ үнгэргэгдэһэн мүрысөөнүүдэй дүн гаргагдаа. Жэшээнь, волейболоор үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ гараһан командын гэшүүд Дашидондоков, Филев, Найданов гэгшэд шагнагдаба. Мүн шатаршан Ю. Семеновэ, хүнгэн атлет А. Суворов гэгшэд шан, бэлэгүүдтэ хүртөө.

Саашадаа иимэ үдэшэнүүдые үнгэргэжэ, бэе бэеэ урилсажа ябае гэжэ хоёр институдэй студентнэр хэлсэбэ.

Д. ДИМЧИКОВ.

Прибайкалиин команда—чемпион

Буряадай АССР-эй үбэлэй VI спартакиадын түрүүшын мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ, чемпионуудаа тодоруулжа эхилбэ. Биатлон болон бүмбэгэтэй хоккейгээр эхилһэн нааданууд соohоо хоккеистнүүд бусадhаа түрүүлэн уулзалгануудаа түгэсхэжэ, чемпионуудаа тодоруулба.

Өөһэд өөһэдынгоо бүлэгтэ түрүү һуури эзэлһэн дүрбэн лэ командын хоккеистнүүд спартакиадын түрүү һуури эзэлхын түлөө наадажа эхилээ һэн. Эндэ шадамар бэрхээр наададаг Прибайкалиин аймагай хоккеистнүүд түрүүшын үдэрhоо һайнаар наадажа гараба. Эдэнэр түрүүшын үдэр Кабанскын аймагай суглуулагдамал командатай наадахадаа, эдэнэрээ 3:2 тоотойгоор шүүжэ шадаһан байгаа.

— Загарайн аймагhаа ерэһэн командатай хоёрдохи уулзалгаяа үнгэргэхэдөө, уулзалгамнай 3:3 тоотойгоор дүүрэхэнь ха гэлдэһэн байгаабди. Теэд командымнай гол добтологшо Олег Сахин уулзалгын дүүрэхын үрда тээхэнэ гансаараа урагшаа гарахадаа, үшөө нэгэ шайба оруулжа, командаяа түрүү һуурида гаргажа шадаа бэлэй, — гэжэ командын тренер И. И. Хайдуков омогорхоно.

Хойто үдэрынь Прибайкалиин хоккеистнүүд Хориин аймагай командатай һүүлшынгээ уулзалга үнгэргэхэдөө, уулзалгаяа 1:1 тоотойгоор дүүргэһэн байба. Тиин эдэнэр гурбан уулзалгаһаа табан очкотой боложо үрдихэдөө, спартакиадын чемпинуудай нэрэ солодо бусадhаа түрүүлэн хүртэһэн байгаа.

Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлхын түлөө Кабанскын, Загарайн аймагуудай команданууд наадаба. Хоёр уулзалгын удаа Кабанскын спортсменүүд хоёр, нүгөөдэ командань нэгэ очкотой болоод ябаба. Нааданай түрүүшын хахадай дүүрэхэдэ, эдэнэрэй уулзалгань 3:3 тоотой болоод байгаа һэн. Эндэ Кабанскын хоккеистнүүд соohоо Борис Суворов хоёр, Владимир Девяткин нэгэ шайба сохижо оруулһан байгаа. Загарайнхидай дундаhаа Владимир Кушикбаев Анатолий Рохлецов хоёр шадамар бэрхээр наадажа, мүрысөөнэй шэдэйнгөө ворота руу гурбан шайба оруулжа шадаа.

Нааданай хоёрдохи хахад Елүүр дээрэ хүйтэн жабартай байжа, хоккеистнүүдэй сохиһон бүмбэгэ шанга жабарта туугдан буруу тээшэ хадуурган ошоно. Загарайн хоккеистнүүд түрүүлэн, хоёр шайба сохижо оруулхадаа, уулзалгынгаа тоо 5:3 болгожорхибо. Нэгэ хэдыхэн минутын үнгэрөөд байхада, Кабанскын түлөөлэгшэ Суворов нэгэ шайба сохижо үрдеэ.

Нааданайнгаа тоогой 5:4 болоод ябахада, Загарайн спортсмөнүүд добтолгоёо улам шангадхажа оробо. Тиин эдэнэр үшөө хоёр шайба сохижо оруулхадаа, һайн хамгаалга эмхидхэжэ, эдэнэртээ тоо нээлгэбэгүй. Тиигэжэ Загарайн аймагай команда хоёрдохи, Кабанскын хоккеистнүүд гурбадахи һуури эзэлбэ.

Буряадай АССР-эй спартакиадын чемпионуудта дамжуулгын кубок, дипломууд, чемпионой лентэ зүүлгэгдэбэ. Чемпионуудай командын бүридэлдэ сэхэнхидээ Таловкын түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые хэдэг заводой хүдэлмэришэд абтаһан байна. Эдэнэрэй дундаhаа добтологшод Евгений Ланин, Петр Лобачев, Николай Савинов, вратарь Алексей Ступак гэгшэд шадамар бэрхээр наададаг байһанаа харуулжа шадаа.

Мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, бэлэдхэл һайнтай хоккеистнүүдhээ Буряадай АССР-эй суглуулагдамал команда бүридүүлэгдээ. Эдэнэр Үрда-Сахалинск хотодо үнгэргэгдэхэ зонын спартакиадада республикынгаа нэрэ солые хамгаалха болоно. Наадан февралийн 3-haa 6 болотор үнгэргэгдэхэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Спартакиадын чемпионууд — Прибайкалиин аймагай команда.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фототекст.

ҺУРАГШАД МҮРЫСЭБЭ

МАГАДАН хотодо аха наһанай һурагшадай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн зонын мүрысөөн дүүрэбэ. Алас-Дурна зүгэй зоноhоо энэ нааданда манай республикын 13 боксер хабаадалсаһан байгаа.

Һүүлэй мэдээнэй ёһоор, манай боксернууд — Түнхэнэй аймагай Гульков, Бэшүүрэй аймагай Бадмаев, Хориин аймагай Батуев, Хэжэнгын Мункоев гэгшэд түгэсхэлэй нааданда хабаадаха болобо. Харин Улаан-Үдэ хотын түлөөлэгшэ Жамбалов 52 килограммай шэгнүүртэн соohоо хахад финалай наадан дээрэ Хабаровскын боксерто ялдэжэ, гурбадахи һуури эзэлбэ. Нэгэдэхи, хоёрдохи һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ түгэсхэлэй нааданда Мункуев Гульков хоёр Шэтын, Бадмаев, Батуев гэгшэд Магаданай боксёрнуудтай наадаха болоно.

Манай корр.

ТОБШОХОНООР

ДҮРЭ БУЛЯАЛДАЛГЫН БАРИЛДААН. Эдиршүүлэй дунда Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөн Хабаровск хотодо болобо. Манай зонын юһэн область, хизаар болон автономито республикын суглуулагдамал командууд энээндэ хабаадаа.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр Хабаровскын барилдаашад илажа, зонын чемпионуудай нэрэ солодо хүртэбэ. Яхадай болон Буряадай АССР-нүүдэй суглуулагдамал командууд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта гараһан байна.

ТЕННИС. Һурагшадай XV спартакиадын тоосоогоор эдиршүүлэй дунда зонын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн Хабаровска хизаараи Биробиджан хотодо дүүрэбэ. Энэ ехэ нааданда зургаан командын теннисистнүүд мүрысөөнэй дүнгүүдээр манай республикын хүбүүд — нэгэдэхи, басагад хоёрдохи һуури эзэлжэ, суглуулагдамал командаараа Алас-Дурна зүгэй зонын чемпионууд болобо.

Хубиин түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ Улаан-Үдын 4-дэхи һургуулиин һөһэдэхи классай һурагша спортын мастерта кандидат Сергей Черепанов бүхы уулзалгануудтаа илажа, зонын эгээл эрхим чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. 40-дэхи һургуулиин һурагша Наташа Серышева, 19-дэхи һургуулиин һурагша Елена Бутина гэгшэд басагадай дундаhаа хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлбэ. Тиихэдэ эдэнэр хоёр-хоёроороо наадалгада илажа, онсо шалгарһан байна. Эдэнэр июнь һарада Свердловск хотодо үнгэргэгдэхэ Россин Федерациин түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха эрхэдэ хүртөө. Республикын хүүгэдэй спортын һургуулиин тренернүүд П. Ф. Новак, В. Е. Плутт энэ талаар ехэ габьяатай юм.

ШАТАР. Һурагшадай дунда шатараар республикын чемпионат Улаан-Үдэ хотодо боложо дүүрэбэ. Нинслэл хотын табан, мүн хүдөөгэй аймагуудай, тусхайлхада, Хэжэнгын, Хориин, Яруунын, Сэлэнгын аймагуудай эдир шатарша хүбүүд, басагад энэ наадандa хабаадаа.

Улаан-Үдын Железнодорожно районой һурагшад 24-өөс 20 очко абажа, Буряадай АССР-эй чемпионууд болобо. Октябрьска районой эдиршүүл оройдоол хахад очкогоор гэгдэжэ, хоёрдохи һуурида гараа. Советскэ районой түлөөлэгшэд гурбадахи һуури эзэлһэн байна. Хүдөөгэй шатаршад соohоо Сэлэнгын команда илангаяа һайнаар наадаба.

35-дахи һургуулиин һурагша Саша Колмаков, 51-дэхи һургуулиин 8-дахи класста һурадаг Коля Матвеев гэгшэд нэгэдэхи хюлгэ дээрэ эрхимлээ — эдэнэр тус тустаа 8 очко абаба. 35-дахи һургуулиин 5-дахи класста һурадаг пионер хүбүүн Баяр Буруев хоёр уулзалгада тэнсэжэ, зургаан партидаа шүүгээд, хоёрдохи хюлгэ дээрэ түрүү һуури эзэлээ.

Ж. БАТОМУНКОЕВ.

◆ ◆ ◆

Δ. ХАБАРОВСК хотодо биатлоноор Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн зонын мүрысөөн дүүрэбэ. Манай республикын суглуулагдамал командада оруулагдаһан 8 гэшүүн соohоо табаниинь «Локомотив» булгэмһөө байһан. Тиин түмэр замшадай түлөөлэгшэд эндэ бэлэдхэл һайнтай байжа, түрүүшын һууринуудай нэгые эзэлһэн байба. Жэшээнь, «Локомотив» булгэмэй тренер Виктор Неверов гурбадахи һуури эзэлхэдэ, мастерта кандидадай нормо дүүргэһэн байна. Мүн Железнодорожно техникумэй һурагша Анатолий Хлебодаров, 65-дахи дунда һургуулиин һурагша Саша Пухов гэгшэд 4—5-дахи һууринуудые эзэлээ.

Э. ФАДЕЕВ.

УНШАГТ Һонирхохо байхат

ҮДЭСЭ ЕХЭТЭЙ ГАХАЙ

Псковско областийн «Л на» гэжэ туршалга-үйл рилгын ажахын зоотехн лекционер А. Лилисоной лаһанай ёһоор, «Майга-46 жэ нэрэтэй эхэ гахай соогоо эгээл үдэсэтэй Январьһаа эхилээд, нүгөө лэй май болотор энэ гурба дахин түрэхэдөө, 321 поршоонхо гаргаа. Т бүхэндөө 9-һөө эхилээд, хүрэтэр поршоонхо гар байба. Тэрэнэй түл—10 поршоонхонуудынь томо лоод, 6—7 һаратайдаа жүүлэгдэжэ, нэгэ удаа т лэдэхэдээ хамта 101 шоонхо гаргаа.

Тиигэжэ Майга гэжэ з хай 16 һарын туршада б дөө 150 центнер мяха у болоно. Эды шэнээн мяха хын тула 40 үнездэй т томо болгохо хэрэгтэй

АМЯАРАА БАЙХАД АМГАЛАН

Гахайнуудые нэгэ т соо олоор байлгахада, шэмэнь доошолно гэжэ М нын ССР-эй мал ажало дэм-шэнжэлгын инст хүдэлмэрилэгшэд тодор багахан байра соо дан о хай оруулхадань, тэдэнэ ран соогоо хэбтэжэ ам гүй, ходо хоорондоо хадар жа, шуулдажа байдаг лоо. Эсэстээ шэгнүүрээ нэмээдэггүй байба. Тэ амяар амяарайнь бай дуран соогоо хэбтэжэ даг, сүлөөтэйгөөр эдеэ юм. Тиимэ амяар а байһан шахамал гахо ехээр таргалдаг, үүсэлхэ дар өөхэниинь 26,4 цент, хара мяханиинь 62 цент болодог байба. Х гэ таһалга соо олоор ба кормушкануудынь амяар райнь түхеэрһэн байрада һан гахайнуудай саалан — ороидоо 21,2 проце лодог, тиихэдэ хара мях 65,2 процент болодог

ТАХЯАНУУД ЭЛҺЭН ДЭЭРЭ...

Тахянуудай байра со дихэр болгон жэжэхэн шулуутай элһэ хэрэ һайн гэжэ Сибириин шэнжэлгын ветеринарна тудай хүдэлмэрилэгшэд хана.

Туршалга хэжэ үзэхэ жэхэн хайр шулуутай дэбдихэр хэхэдэ, тахяа ра соо агаарынь ехэ үү сэбэр байдаг байна. аммиагынь шэнгэнэ ха хяанууд эдеэлхэдээшье болоно, үндэгэлсэньшье гэдэнэ.

МАЛАЙ БАЙРА НАРАНАЙ ЭЛШЭЭ ДУЛААСУУЛАГДА

Дүрбэн жэл соо т хэгдэһэнэй һүүлээр С Белгсвилдскэ эрдэм-ш гын түбэй нэгэ ажахы ранай элшээр дулаасу даг һаалиин ферм түр дээ.

Тэндэ наранай дулаа суглуулжа абаха түхе тэрэнишье малай байра тарааха батарей тод Малай байрын орой дэ ранай элшэ суглуулжа тусхай түхеэрэлгэ соо һан дулаагаарнь ушан хэгдэжэ, сорго хоолойн дамжан тарадаг байна.

Иигэжэ малай байр ранай элшээр дулаас экономическа талаара үрэтэй байхаһаа гадна ническэ талаараашье Гал түлигдэжэ, оршон хи угаа уняар болгоо агаар сэбэр байна ха

(«Сельская журналһаа аб

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Мүрысөөс улам эршэтэйгээр» — түрүү бэшэг. «Табан жэлэй даабаринуудые дүүргэхэбди» — суглуулбари. «Үшөө миллион үсхэбэрилэгдэхэнь» — Р. Макальскаягай статья: Указууд.

Хоёрдохи хуудаһанда. Социалис мүрысөөнэй хуудаһан.

Гурбадахи хуудаһанда. «Буряадай башкарай» үй съездые уншуулан» — Г. Манхеевэй статья. «Котона: жэл үнгэрһэнэй урда» — АПН-эй материал. Улаан-Удын шэнжэлэл. Хилын саа наһаа абтаһан ТАСС-ай материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Замби түбиин һонин» — суглуулбари. «Бага киногой» ехэ арга боломжонуудэ» — Ч. Гомбоиной статьи. «Ушагта ороншын үгэһөө» — А. Шубинай корреспонденци. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00 — «Время». 8.35 — Үглөонэй гимнастика. 8.50 — Мультфильмнүүд: «Тимошкиин ёлчо», «Шэнэ жэлэй онтохон». 9.25 — «Вечный зов» — кинофильм. 7-дохи сери — «На своей земле». 10.30 — «Ан амитадай аймаг». 11.30 — Дж. Россинийн оперонуудта увертюрэнүүд. 12.00 — Заһарлалга. 13.55 — Дамжуулгын программа. 14.00 — «Шинии ажал — шинии туйлалта» — баримтата фильмүүд харуулагдаха. 14.55 — «Театрта таанар дуратай гүт?» 15.40 — «Москвагайхидай хүдэлмэришэдэй найдуулга». 16.10 — «Мүшэхэн» — үхибүүдтэ киноальманах. 17.00 — «14-тэйһөө 18-тай болотор». 17.30 — Шэнэ һонин. 17.45 — А. Цыганков наадана (домра). 18.15 — Уран зохёолой хооронон. 19.00 — Совет композиторнуудай дуунууд. 19.20 — «Вечный зов» — кинофильм. 8-дахи сери «Испытание». 20.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 21.00 — **ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо. «Факел».** 21.30 — «Зүүн Сибирь» — киножурнал. 21.40 — «Миллион хүсөө!».

«Орбита». 22.00 — Баримтата фильмүүд харуулагдаха. 22.40 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Үхибүүдтэ — мультфильм. 18.20 — Телевизионно һонин. 18.40 — Буряадай телевиденийн ба радиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 19.10 — «Улаан-оорондын шэнжэлэл». 19.30 — Совет Армийн 60 жэлэй ойдо. «Солдаты Отчизны» — баримтата фильм (1-дэхи сери). 20.30 — «Штурман, боцман, капитан» — фильм-концерт. 20.50 — Соносхолнууд.

«Орбита». 21.00 — «Мазовше» — Гүрэнэй арадай дуунай ба хатарай ансамблийн концерт (Польшо).

«СПОРТЛОТО». «СПОРТЛОТОЙ» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото» январийн 11-дэ үнгэргэгдэһэн тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерея главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Зургаан номер таабагүй. Табан номер таанан хүнүүд 5.000 түхэриг, дүрбэн номер таанан — 93 түхэриг, гурбан номер таанан хүнүүд 4 т абаха байна;

«Спортлото-2». Зургаан номер хэншье таабагдаа, табан номер таанан хүнүүд — 2.522 түхэриг, дүрбэн номер таагшад — 54 түхэриг; гурбан номер таанан 4 түхэриг абаха.

2-дохи тиражай шүүбэринүүд январийн 22-hоралийн 22 болотор түлэгдэхэ.

(ТА

«СУББОТЫН СПОРТЛОТОГОЙ» ТИРАЖ

«Субботын спортлотогой» январийн 14-дэ үнгэгдэһэн 2-дохи тираж:

1-дэхи тираж: 10 (волейбол), 11 (гимнастика), 1 до), 33 (фигурна халтиралга), 35 (ногоон дээрэ наадаг хоккей);

2-дохи тираж: 3 (бобслей), 8 (вело-шоссе), 10 бол), 19 (санаар урилдалта), 20 (сана-трамплин).

(ТА

Редактор Р. Б. ГАРМА

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор—2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды —2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, информации — 2-34-05, переводов — 2-54-93, писем и селькоров— 2-67-81, корректорская—2-35-95, машинное бюро —2-57-63, фотолаборатория —2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР

Н-04305. Заказ №